

**T.C. KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İLETİŞİM TASARIMI VE BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ
ANA BİLİM DALI
GÖRSEL İLETİŞİM TASARIMI VE REKLAMCILIK
PROGRAMI**

**25 KASIM KADINA YÖNELİK ŞİDDETE KARŞI
ULUSLARARASI
MÜCADELE GÜNÜ'NÜN YAZILI BASINA YANSIMASI**

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

Nevin TURHAN

KOCAELİ 2020

**T.C KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İLETİŞİM TASARIMI VE BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ
ANA BİLİM DALI
GÖRSEL İLETİŞİM TASARIMI VE REKLAMCILIK
PROGRAMI**

**25 KASIM KADINA YÖNELİK ŞİDDETE KARŞI
ULUSLARARASI
MÜCADELE GÜNÜ'NÜN YAZILI BASINA YANSIMASI**

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

NEVİN TURHAN

DR. ÖĞRETİM ÜYESİ KERİM KARAGÖZ

Tezin Kabul Edildiği Enstitü Yönetim Kurulu Karar ve

No:29.07.2020/18

KOCAELİ 2020

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	I
ÖZET.....	III
ABSTRACT	IV
KISALTMALAR	V
TABLO LİSTESİ	VI
RESİM LİSTESİ.....	VII
GRAFİK LİSTESİ	IX
TEŞEKKÜR	X
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

1.KADINA YÖNELİK ŞİDDET OLGUSUNUN KAVRAMSAL VE KURAMSAL ÇERÇEVESİ	2
1.1.ŞİDDET KAVRAMI.....	2
1.2.ŞİDDETİN TÜRLERİ	3
1.2.1. Fiziksel Şiddet.....	4
1.2.2. Psikolojik Şiddet	4
1.2.3. Ekonomik Şiddet.....	4
1.2.4. Cinsel Şiddet	5
1.3. ŞİDDETİN NEDENLERİ.....	5
1.4. KADINA YÖNELİK ŞİDDET.....	6
1.5. TÜRKİYE’DE KADINA YÖNELİK ŞİDDET	7
1.6. DÜNYADA KADINA YÖNELİK ŞİDDET	12

İKİNCİ BÖLÜM

2. KADINA YÖNELİK ŞİDDET HABERLERİNİN OLUŞTURULMASI BAĞLAMINDA MEDYANIN KAMUOYU OLUŞTURMA VE GÜNDEM BELİRLEME İŞLEVİNİN ÖNEMİ	16
2.1. MEDYA VE İŞLEVLERİ	16
2.2. DEMOKRATİK SİSTEMLERDE KAMUOYU OLUŞTURMA DA BASININ İŞLEVİ	19

2.3. BASININ KADINA YÖNELİK ŞİDDET KONUSUNDA KAMUOYU OLUŞTURMADA ÖNEMİ	22
2.4. 25 KASIM KADINA YÖNELİK ŞİDDETE KARŞI ULUSLARARASI MÜCADELE GÜNÜ TARİHÇESİ VE ÖNEMİ	24
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	
3. 25 KASIM KADINA YÖNELİK ŞİDDETE KARŞI ULUSLARARASI MÜCADELE GÜNÜ HABERLERİNİN ANALİZİ: HÜRRİYET VE MİLLİYET GAZETESİ ÖRNEĞİ	26
3.1. ARAŞTIRMANIN KONUSU VE AMACI	26
3.2.ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ	27
3.3. ARAŞTIRMANIN VARSAYIMLARI	27
3.4. ARAŞTIRMANIN KAPSAMI VE SINIRLILIKLARI	27
3.5. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ	28
3.6. ARAŞTIRMANIN BULGULARI	28
3.6.1. Hürriyet ve Milliyet Gazetelerinin kuruluş yılı ve tirajları	28
3.6.2. 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü ve şiddet ile ilgili haberlerin sayısına ilişkin bulguların analizi	29
3.6.3 Gazetelerde yer alan 25 Kasım Günü ve kadına şiddet ile ilgili fotoğraflı ve fotoğrafsız haberlere ilişkin bulguların analizi.....	29
3.6.4. 25 Kasım Günü ve kadına şiddet ile ilgili haberlerin verildikleri sayfa ile ilgili bulgularının analizi	30
3.6.5. Hürriyet ve Milliyet gazetelerinde haberlerin verildikleri sayfa ile ilgili bulguların analizi.....	31
3.6.6. 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü’ne ilişkin haberlerin ve diğer şiddet haberlerinin konularına ilişkin bulguların analizi	32
3.6.7. Milliyet ve Hürriyet Gazetelerinin 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü ile Kadına Yönelik Şiddete ilişkin Yaptıkları Haberlerinin bulgularının analizi	34
SONUÇ	83
KAYNAKÇA	85
ÖZGEÇMİŞ	88

ÖZET

Bu araştırma 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Gününün Türk basınında yer alma biçimini incelemek amacıyla yapılmıştır.

Yapılan bu çalışmada, 1999 ile 2019 yılları arasındaki 25-26 Kasım tarihli Milliyet ve Hürriyet Gazetelerinin konuya yer verme şekli incelenmiştir. Bu gazetelerin seçilmesinde gazetelerin kuruluş yılları itibariyle eskiye dayanması etkili olmuştur. Gazete arşivleri kullanılarak ulaşılan haberlerin incelenmesinde içerik analizi yöntemi ile birlikte yer alan haberlerin metin analizi yapılmıştır. Araştırma BM Genel Kurulunun 1999 yılında ilan ettiği 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'nü ve bu önemli günün Türk basınında ne şekilde yer aldığını ortaya koymuş ve basının Kadına Yönelik Şiddet haberlerini verirken, ne derece sorumlu bir yayıncılık anlayışı ile yayın yaptığını incelemiştir.

Çalışma, Kadına Şiddet gibi çağ dışı bir konuya kamuoyu yaratma bağlamında basının ne kadar yer verdiğini ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: 25 Kasım Günü, Kadına Şiddet, Yazılı Basın

ABSTRACT

This research has been carried out to examine how 25 November International Day for the Elimination of Violence against Women took place in Turkish media.

In this research, Milliyet and Hürriyet newspapers' articles of 25-26 November has been looked into the way they cover the subject between the years 1999 and 2019. Choosing these two particular newspapers, the fact that their foundation years dates back to years ago was taken into account. To examine these articles which can be reached through newspaper archives, text analysis was made along with the content analysis method.

This study suggested 25 November International Day for the Elimination of Violence against Women which the UN General Assembly declared in 1999 and how this important day took place in Turkish media and examined to what extent the media have a responsible publishing concept while making the news of violence against women.

This research aims at how much media covers an outdated subject like violence against women about creating public opinion.

Key words: 25 November, Violence against Women, Press

KISALTMALAR

TCK	Türk Ceza Kanunu
BM	Birleşmiş Milletler
KSK	Kadının Statüsü Komisyonu
CEDAW	Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi
ASPB	Aile ve Sosyal Politikalar Komitesi
KSGM	Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü
UNSTAT	Birleşmiş Milletler İstatistik Bölümü
WHO	Dünya Sağlık Örgütü
ABD	Amerika Birleşik Devletleri
DSÖ	Dünya Sağlık Örgütü
YY	Yüzyıl
TOBB	Türkiye Odalar Borsalar Birliği
KADEM	Kadın ve Demokrasi Derneği
5 N 1 K	Ne, Ne zaman, Nerede, Niçin, Kim
AYM	Anayasa Mahkemesi
SON	Kadına Şiddete Son
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
KCDP	Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu

TABLO LİSTESİ

Tablo:1 Türkiye’de aktif faaliyet gösteren kadın hakları ile ilgili dernekler.....	9
Tablo2: Seçilmiş Ülkeler İtibariyle Kadına Yönelik Şiddetin Yaygınlığı(BM İstatistik Birimi Dünya’da Kadın Eğilimler ve İstatistikler).....	13
Tablo:3 Gazetelerin kuruluş yılı ve tirajları (Mart ayı 2020 yılı sayısı).....	28
Tablo:4 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü ve Kadına Yönelik Şiddet ile ilgili haberlerin toplam sayısı.....	29
Tablo:5 Fotoğraflı ve fotoğrafsız haberlerin gazetelerde dağılımı.....	29
Tablo:6 Haberlerin gazetelerde yer aldığı sayfa.....	30
Tablo:7 Hürriyet ve Milliyet Gazetelerine göre haberlerin yer aldığı sayfa.....	31
Tablo:8 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Gününe ilişkin haberlerin ve diğer şiddet haberlerin konuları.....	32

RESİM LİSTESİ

Resim 1- Hürriyet Gazetesi 25 Kasım 2000 Sayısı 3.Sayfa	34
Resim 2- Hürriyet Gazetesi 25 Kasım 2002 Sayısı 3.Sayfa	35
Resim 3- Hürriyet Gazetesi 25 Kasım 2003 Sayısı 6.Sayfa	35
Resim 4- Hürriyet Gazetesi 25 Kasım 2004 Sayısı 3.Sayfa	36
Resim 5- Hürriyet Gazetesi 26 Kasım 2004 Sayısı 22.Sayfa	36
Resim 6- Hürriyet Gazetesi-26 Kasım 2004 Sayısı 22.Sayfa	37
Resim 7- Hürriyet Gazetesi-26 Kasım 2004 Sayısı 22.Sayfa	37
Resim 8- Hürriyet Gazetesi-26 Kasım 2004 Sayısı 22.Sayfa	38
Resim 9- Hürriyet Gazetesi 25 Kasım 2005 Sayısı 1.Sayfa	38
Resim 10- Hürriyet Gazetesi 25 Kasım 2006 Sayılı 3.Sayfa	39
Resim 11- Hürriyet Gazetesi-25 Kasım 2006 Sayısı 4.Sayfa	39
Resim 12- Hürriyet Gazetesi 25 Kasım 2006 Sayısı 6.Sayfa	40
Resim 13- Hürriyet Gazetesi 25 Kasım 2007 Sayılı 6.Sayfa	40
Resim 14- Hürriyet Gazetesi 26 Kasım 2007 Sayısı 6.Sayfa	41
Resim 15- Hürriyet Gazetesi 26 Kasım 2007 Sayısı 6.Sayfa	41
Resim 16- Hürriyet Gazetesi 26 Kasım 2007 Sayısı 3.Sayfa	42
Resim 17- Hürriyet Gazetesi 26 Kasım 2007 Sayısı 11.Sayfa	43
Resim 18- Hürriyet Gazetesi 25 Kasım 2008 Sayısı 7.Sayfa	43
Resim 19- Hürriyet Gazetesi 26 Kasım 2008 Sayısı 6.Sayfa	44
Resim 20- Hürriyet Gazetesi 26 Kasım 2008 Sayısı 4.Sayfa	44
Resim 21- Hürriyet Gazetesi 26 Kasım 2008 Sayısı 8.Sayfa	45
Resim 22- Hürriyet Gazetesi 25 Kasım 2009 Sayısı 3.Sayfa	45
Resim 23- Hürriyet Gazetesi 26 Kasım 2009 Sayısı 7.Sayfa	46
Resim 24- Hürriyet Gazetesi 25 Kasım 2010 Sayısı 5.Sayfa	46
Resim 25- Hürriyet Gazetesi 26 Kasım 2010 Sayısı 3.Sayfa	47
Resim 26- Hürriyet Gazetesi 26 Kasım 2010 Sayısı 3.Sayfa	47
Resim 27- Hürriyet Gazetesi 26 Kasım 2010 Sayısı 3.Sayfa	48
Resim 28 -Hürriyet Gazetesi 26 Kasım 2010 Sayısı 4.Sayfa	48
Resim 29- Hürriyet Gazetesi 25 Kasım 2011 Sayısı 2.Sayfa	49
Resim 30- Hürriyet Gazetesi 25 Kasım 2011sayısı 9.Sayfa	50
Resim 31- Hürriyet Gazetesi 26 Kasım 2011sayısı 1.Sayfa	50
Resim 32 -Hürriyet Gazetesi 26 Kasım 2011 Sayısı 8-9.Sayfa	51
Resim 33 -Hürriyet Gazetesi 25 Kasım 2012 Sayısı 3.Sayfa	51
Resim 34- Hürriyet Gazetesi 26 Kasım 2013 Sayısı 1.Sayfa	52
Resim 35- Hürriyet Gazetesi 26 Kasım 2013 Sayısı 5.Sayfa	52
Resim 36- Hürriyet Gazetesi 26 Kasım 2014 Sayısı 1.Sayfa	53
Resim 37-Hürriyet Gazetesi 26 Kasım 2014 Sayısı 18-19.Sayfa	53
Resim 38- Hürriyet Gazetesi 25 Kasım 2015 Sayısı 3.Sayfa	54
Resim 39- Hürriyet Gazetesi 26 Kasım 2015 Sayısı 3.Sayfa	54
Resim 40- Hürriyet Gazetesi 25 Kasım 2016 Sayısı 6.Sayfa	55
Resim 41- Hürriyet Gazetesi 26 Kasım 2016 Sayısı 7.Sayfa	55
Resim 42- Hürriyet Gazetesi 26 Kasım 2016sayısı 1- 7.Sayfa	56
Resim 43- Hürriyet Gazetesi 25 Kasım 2017 Sayısı 1.Sayfa	57
Resim 44- Hürriyet Gazetesi 25 Kasım 2017 Sayısı 3.Sayfa	57
Resim 45- Hürriyet Gazetesi 25 Kasım 2017 Sayısı 6.Sayfa	58
Resim 46- Hürriyet Gazetesi 25 Kasım 2017 Sayısı 21. Sayfa	58
Resim 47- Hürriyet Gazetesi 25 Kasım 2017 Sayısı 20.Sayfa	59

Resim 48- Hürriyet Gazetesi 26 Kasım 2017 Sayısı 1.Sayfa.....	59
Resim 49- Hürriyet Gazetesi 25 Kasım 2018 Sayısı 1.Sayfa.....	60
Resim 50- Hürriyet Gazetesi 25 Kasım 2018 Sayısı 3.Sayfa.....	60
Resim 51- Hürriyet Gazetesi 25 Kasım 2018 Sayısı 12-13.Sayfa	61
Resim 52- Hürriyet Gazetesi 26 Kasım 2018 Sayısı 1.Sayfa	61
Resim 53- Hürriyet Gazetesi 26 Kasım 2018 Sayısı 13.Sayfa.....	62
Resim 54- Hürriyet Gazetesi 25 Kasım 2019 Sayısı 3.Sayfa	62
Resim 55- Hürriyet Gazetesi 25 Kasım 2019 Sayısı 7.Sayfa	63
Resim 56- Hürriyet Gazetesi 25 Kasım 2019 Sayısı 9.Sayfa	63
Resim 57- Hürriyet Gazetesi 25 Kasım 2019 Sayısı 13.Sayfa	64
Resim 58- Hürriyet Gazetesi 25 Kasım 2019 Sayısı 14.Sayfa	64
Resim 59- Hürriyet Gazetesi 25 Kasım 2019 Sayısı 24.Sayfa	65
Resim 60- Hürriyet Gazetesi 26 Kasım 2019 Sayısı 1 ve 14.Sayfa.....	65
Resim 61- Milliyet Gazetesi 25 Kasım 2002 Sayısı 3.Sayfa	66
Resim 62- Milliyet Gazetesi 26 Kasım 2002 Sayısı 3.Sayfa.....	66
Resim 63- Milliyet Gazetesi 25 Kasım 2003 Sayısı 28.Sayfa	67
Resim 64- Milliyet Gazetesi 26 Kasım 2004 Sayısı 5.Sayfa.....	68
Resim 65- Milliyet Gazetesi 26 Kasım 2006 Sayısı 2.Sayfa.....	68
Resim 66- Milliyet Gazetesi 25 Kasım 2007 Sayısı 1-12-13.Sayfa.....	69
Resim 67- Milliyet Gazetesi 25 Kasım 2008 Sayısı 1-4.Sayfa.....	70
Resim 68- Milliyet Gazetesi 26 Kasım 2007 Sayısı 1-14.Sayfa.....	70
Resim 69- Milliyet Gazetesi 26 Kasım 2009 Sayısı 4.Sayfa.....	71
Resim 70- Milliyet Gazetesi 25 Kasım 2010 Sayısı 1.Sayfa	72
Resim 71- Milliyet Gazetesi 26 Kasım 2010 Sayısı 16.Sayfa.....	72
Resim 72- Milliyet Gazetesi 25-26 Kasım 2011 Sayısı 1-20.Sayfa.....	73
Resim 73- Milliyet Gazetesi 25 Kasım 2012 Sayısı 2.Sayfa	74
Resim 74- Milliyet Gazetesi 25 Kasım 2012 Sayısı 6.Sayfa.....	74
Resim 75- Milliyet Gazetesi 25 Kasım 2012 Sayısı 6.Sayfa.....	75
Resim 76- Milliyet Gazetesi 26 Kasım 2012 Sayısı 1- 15.Sayfa.....	75
Resim 77- Milliyet Gazetesi 25-26 Kasım 2013 Sayısı 16.Sayfa	76
Resim 78- Milliyet Gazetesi 25-26 Kasım 2014 Sayısı 16-20.Sayfa.....	76
Resim 79- Milliyet Gazetesi 26 Kasım 2015 Sayısı 1-13.Sayfa	77
Resim 80- Milliyet Gazetesi 25-26 Kasım 2016 Sayısı 1-3-12-13.Sayfa	78
Resim 81- Milliyet Gazetesi 25 Kasım 2017 Sayısı 14-15.Sayfa	78
Resim 82- Milliyet Gazetesi 26 Kasım 2017 Sayısı 12.Sayfa	79
Resim 83- Milliyet Gazetesi 25-26 Kasım 2018 Sayısı 1-12-13.Sayfa.....	80
Resim 84- Milliyet Gazetesi 25 Kasım 2019 Sayısı 1-3-10-11.Sayfa.....	81
Resim 85- Milliyet Gazetesi 26 Kasım 2019 Sayısı 1-10-11.Sayfa.....	82

GRAFİK LİSTESİ

Grafik: 1 2008 ile 2019 Yılları Arasında Öldürülen Kadın Sayısı.....	11
Grafik:2 2019 yılında Kadın Cinayetlerinin Yaşandığı Şehirler.....	11

TEŞEKKÜR

Bu çalışmanın yapılmasında büyük özveri gösteren, her zaman destek veren Yüksek Lisans Tez Danışmanım Dr. Öğretim Üyesi Kerim KARAGÖZ'e ve bilgi birikimini aktararak çalışmanın tamamlanmasına yardımcı olan Prof. Dr. Emel KARAGÖZ'e, çok teşekkür ediyorum. Eğitim hayatım boyunca benden desteğini eksik etmeyen ve bu çalışmanın her aşamasında çok emeği olan değerli Çetin GÜROL'a teşekkür ederim. Araştırmalarımda destek veren gazeteci büyüğüm Galip ATAMAN'a ve eşi Gülümser ATAMAN'a teşekkür ediyorum. Son olarak benim yetişmemde büyük özveri gösteren aileme teşekkürü borç bilirim.

GİRİŞ

Ulusal ve uluslararası birçok çalışmaya rağmen Kadına Yönelik Şiddet, tüm dünya da devam eden önemli sorunlardan biridir. BM 1999 yılında 25 Kasım'ı, 'Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü' olarak ilan etmiştir. Kadına Yönelik Şiddete Karşı Mücadele için 25 Kasım günü önemli bir tarihtir. Bu bağlamda Hürriyet ve Milliyet Gazetelerinin bu önemli günü okuyucularına ne şekilde ve önemde sundukları tez çalışmasında ele alınmıştır.

Çalışmanın birinci bölümünde, Şiddet kavramının ne olduğu ve şiddet tanımlarındaki değişimin konu bakımından ne anlama geldiği irdelenmiştir. Günümüzde şiddet olgusunun sadece fiziksel değil, psikolojik, cinsel, ekonomik şiddet gibi farklı boyutlarının da bulunduğunu, bireyleri inciten, zarar veren ve kullanılan kırııcı ifadelerinin de şiddet anlamına geldiği vurgulanmıştır.

İkinci bölümde, Şiddet kavramı tanımının farklı boyutlarını irdeledikten sonra BM Genel Kurulu'nun 1999 yılında ilan ettiği, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü ve bugünün öneminden bahsedilmiştir. Kadına yönelik şiddet haberlerinin oluşturulması bağlamında medyanın kamuoyu yaratma ve gündem belirleme işlevlerinin önemi anlatılmaya çalışılmıştır.

Çalışmanın üçüncü bölümünde, 1999-2019 yılları arasında 25-26 Kasım tarihli Milliyet ve Hürriyet Gazetelerinde, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'nün ve bu önemli günün kapsamında Kadına Yönelik Şiddet haberlerinin ne şekilde yer aldığı ele alınmıştır. Yapılan araştırma 25-26 Kasım tarihli gazetelerde, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'nün ve kadına yönelik şiddet haberlerinin okuyuculara hangi haber biçimiyle duyurulduğunu ortaya koymuştur. Kadına Yönelik Şiddet haberlerinin ne şekilde sunulduğu ortaya konulduktan sonra hangi şiddet türünün gazetelerde ne oranda yer aldığı belirlenmiştir. Bu anlamda cinayet, tecavüz ve yaralama gibi farklı şiddet türlerinin gazetelere ne oranda yansıdığı gösterilmiştir.

Çalışmanın son bölümünü ise araştırmalarla ilgili analiz ve bulguların değerlendirmeleri oluşturmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

1. KADINA YÖNELİK ŞİDDET OLGUSUNUN KAVRAMSAL VE KURAMSAL ÇERÇEVESİ

Öncelikle şiddet olgusunun nasıl bir olgu olduğu, şiddetin altında hangi nedenlerin yattığı ve şiddetin biçimlerinin neler olduğu bu bölümde ele alınmış olup, bu kavramların tanımları yapılmıştır. Kadına yönelik şiddetin nedenleri, Türkiye’de ve Dünya’da kadına yönelik şiddetin boyutları da bu bölümde istatistikler ile verilmiştir. Kadına yönelik şiddet gibi hassas bir konuya başlamadan önce şiddet kavramının tanımının yapılması gerekmektedir.

1.1.ŞİDDET KAVRAMI

Şiddet bir kişi tarafından bilerek veya isteyerek başka bir kimsenin vücuduna o şahsın rızası dışında bedensel olarak acı ve zarar vermesidir (Keane, 1998:16).

Birçok kuramcının tanımını yapmaya çalıştığı şiddet olgusunun sözcük bilimi kayda değerdir. Arapça’daki, ‘şedd’ sözcüğünden dilimize geçen şiddet kavramının anlamı bir şahısa kaba kuvvet kullanarak ona acı vermek, zulüm etmek, yaralamak ve hürriyetini ihlal etmek anlamlarının karşılamaktadır (Ünsal, 1996:30).

Yaşantısında sürekli şiddeti merkeze almış kişiler içinde bulundukları olay ve durumlar karışığında kullandıkları her türlü saldırganlık eylemini güç olarak algılamaktadırlar (Arendt, 1997:10).

Ülkemizin de üyesi olduğu 1948 yılında ABD’nin New York şehrinde düzenlenen bir toplantı ile kurulmasına karar verilen Dünya Sağlık Örgütü(WHO), şiddet kavramı ile ilgili geniş bir tanım yapmıştır. WHO’nun yaptığı tanımda ise şiddet, bir kişinin bilerek kendisine veya başkasına hasar ve acı vererek bu eylem sonucunda kişinin başkasına veya kendisine uyguladığı fiziksel ya da psikolojik zarar tanımı yer almaktadır (Güleç vd., 2012:112-113).

Şiddetin uzun zamandan beri sürmesinin nedenleri arasında geçmişte yaşanan yaşam mücadeleleri ve çıkar çatışmaları vardır. Şiddet olgusunun karşısında susmak,

verilen acı ve zararı dile getirmemek bu eylemin kabul edilebilir olmasa da meşrulaştırılmasına neden olmaktadır.

Şiddetin karşısındaki bu yaklaşımda yozlaşmaya iten bir davranıştır (Keane, 1998:14-16).

Şiddetin temelinde değerler, kültürel anlayış ve eğitim farklılıkları yer almaktadır. Kültür toplumun yaşam biçimini ifade eden öğrenilmiş davranışlar ve bu davranışların toplumsal gruplar arasında aktarılmasını sağlayan toplumsal dayanışmanın temellerinden birini oluşturmaktadır (Yüksel , 2016:20).

1.2.ŞİDDETİN TÜRLERİ

Geçmişten günümüze şiddetin tanımı ve türleri ile ilgili farklı tanımlar yapılmaktadır. Her geçen gün bu noktada şiddetin türlerinin de farklı başlıklar altında önümüze çıkmasına ve literatürümüze girmesine sebep olmaktadır. İlk çağlarda fiziksel şiddet olarak genel tanım yapılırken, günümüzde ise fiziksel şiddetin yanı sıra psikolojik, ekonomik, cinsel şiddet gibi tanımlarda alt başlıklar halinde ele alınmaktadır.

Ülkemizde genel olarak şiddet, bireylerin birbirlerine fiziksel anlamda zarar vermesi olarak algılanmaktadır. Kadına yönelik şiddet ele alındığında da çoğunlukla bu algı ile fiziksel şiddet anlaşılıyor ve tartışılıyor olsa da aslında kadın gördüğü çok yönlü şiddetle mücadele etmek zorunda kalmaktadır. Dolayısıyla şiddeti yalnızca fiziksel zarar ile açıklamak yeterli değildir. Şiddetin yol açtığı zarar kişisel ya da toplumsal olabilir. Ruhsal anlamda birey ya da toplumsal boyutta etkileri farklı sürelerde olabileceği gibi zaman içinde kalıcı etkileri de ortaya çıkabilir (Karal ve Aydemir, 2012:23-44).

Toplumsal ve bireysel olarak sürekli karşımıza çıkan şiddet kavramı, birden fazla şekilde kendini gösterebilmektedir. Şiddet kavramının birçok türünün olmasının nedeni altında şiddetin, oldukça karmaşık bir yapıya sahip olması yatmaktadır. Şiddet eyleminin fiziksel şiddet, cinsel şiddet, psikolojik şiddet ve ekonomik şiddet gibi farklı biçimleri vardır (Akkaş ve Uyanık , 2016:35).

1.2.1. Fiziksel Şiddet

Fiziksel Şiddet, en sık görülen ve tanımlanan şiddet türüdür. Bir kişiyi fiziksel güç kullanarak, dövmek ve yaralamak ile başlayan bu şiddet türünün ölümle de sonuçlanabildiği görülmektedir. Fiziksel Şiddet, başkasının üzerinde fiziki güç kullanmaktan çok daha fazlasını taşıyan ve tirajik sonuçlara neden olabilmektedir. Bazen bir yumruk ile başlayan fiziksel şiddet, farklı kesici ve öldürücü aletlerin kullanılması ile şiddetin boyutunu farklı bir yere taşıyabilmektedir. Fiziksel Şiddet tasviri, şiddet gören kişinin sağlığını kötü etkileyen ve bedeninin üzerinde yara ile iz lezyonlarının bırakılması olarak da açıklanabilir. Fiziksel Şiddet fiili, aletli veya aletsiz saldırı olarak farklı iki şekilde yapılabilmektedir (Polat, 2016:25).

1.2.2. Psikolojik Şiddet

Psikolojik Şiddet, bireyin kendine olan inancını ve benliğini olumsuz şekilde etkileyecek bütün eylemleri kapsamaktadır. Bireyin aşağılanması, alay edilmesi, gruptan dışlanması, ürkütülecek şekilde konuşulması gibi davranışlar psikolojik şiddeti içermektedir. Ayrıca kişinin fikir ve hislerine saygı gösterilmemesi, baskı yapılarak özgürlüğünün elinden alınması, görüş farklılıklarından dolayı dışlanması ve tehdit altında olması da psikolojik şiddet kavramına girmektedir (Urhan, 2013:4).

En fazla görülen şiddet türüdür ancak, bu görülen şiddeti kanıtlamak çok zordur. Çoğunlukla psikolojik şiddete maruz kalan kişinin, ruh sağlığının bozuk olduğunun raporlanarak kanıtlanması gerekmektedir.

1.2.3. Ekonomik Şiddet

Şiddet türleri içinde en az bahsedilen ekonomik şiddet, genellikle kadınların karşılaştığı şiddet nedenlerinin altında karşımıza çıkmaktadır. Kadınların ekonomik açıdan başkalarına mecbur olması, çoğunlukla onları şiddet ile karşı karşıya bırakmaktadır. Ekonomik Şiddet, bireyler üzerinde ekonomik olarak yapılan korkutma, tehdit ve denetim aracıdır. Bir kişinin istemediği yerde çalıştırılması, çalışma koşullarının zorlaştırılması, çalışması engellenecek sınırlamalar getirilmesi, çalışma hayatında yükselmesinin engellenmesi, emeğinin karşılığının maddi olarak verilmemesi gibi benzeri durumlar ekonomik şiddet eylemini kapsamaktadır.

Bunlarla birlikte çalışanın, işten çıkması için yıldırılması ve yapılması olanaksız olan işlerin istenmesi de bu şiddet türüne girmektedir (Can Gürkan ve Coşar, 2009:125).

1.2.4. Cinsel Şiddet

Cinsel Şiddet, cinsel içerikli bütün saldırgan eylemleri içermektedir. Yapılan birçok yasal düzenlemelere rağmen, cinsel şiddet günümüze kadar devam eden bir sorundur (Kayı vd. 2000:157).

Cinsel şiddet, cinsel yollarla zorlayıcı bir şekilde yapılan şiddet biçimidir. Şiddet eylemini uygulayan kişinin, mağdurun cinselliğinden faydalanmak istemesinin dışında onu rencide etmek, susturmak, alay etmek, denetim altında tutmak gibi amaçları da olabilmektedir. Cinsel şiddet, cinsiyet farkı olmaksızın yapılan bir saldırdır. Her yaştan kişiye yapılan cinsel şiddet, genellikle kadın ve çocuklara yapılan bir suçtur. Cinsel şiddet, önceleri kadına ve çocuğa yapılan bir saldırı olarak tanımlanırken, bu tanım zaman geçtikçe erkekleri de içine almıştır (Polat, 2016:26).

Cinsel Şiddete uğrayan kadın ve çocuklar genellikle susmakta ve uğradıkları bu saldırı eylemi karşısında korku ve utanç duymaktadır. Cinsel şiddete maruz kalan bireyler üzerinde çoğu zaman fiziksel ve psikolojik zararlar oluşabilmektedir.

1.3. ŞİDDETİN NEDENLERİ

Şiddetin nedenleri arasında birden fazla etken vardır. Bu yüzden toplumsal bir problem olan şiddetin nedenini tek bir sebebe bağlamak doğru olmayacaktır (Tezcan, 1996:107).

Şiddet, her hangi bir canlının bedensel ya da ruhsal bütünlüğüne verilen her türlü zarardır. İnsanlarda saldırganlık ve öfke yaratan durumlar farklılık göstermektedir. Bazı bireylerin bu öfke ve saldırıyı kontrol altına almaması şiddeti meydana getirmektedir.

Şiddetin meydana gelmesinin altında birçok farklı neden yatmaktadır. Bundan dolayı şiddet kavramı nedenleri biyolojik, psikolojik ve sosyal çerçevesinde ele alınmalıdır. Şiddetin biyolojik nedenleri içinde, hormon ve genetik olarak değişime sebep olan ruhsal ve bedensel hastalıklar vardır. Şiddetin psikolojik sebepleri içinde

ise ebeveynlerin davranış ve tutumları, kısıtlanma, baskı altında tutulma, iletişim becerilerinin olmaması ve kışkırtma gibi nedenler vardır. Şiddetin sosyal nedenleri içinde de toplum tarafından şiddetin yadırganmaması, toplumun eğitimsiz olması, meselelerin halledilmesinde şiddetin çözüm olarak görülmesi, iletişim araçlarının etkisi, geçim sıkıntıları ve cinsiyet rolleri mevcuttur (Özgür vd., 2011:54).

Şiddeti ortaya çıkaran nedenler arasında şiddet eylemini gerçekleştiren kişinin karakterine bağlı olarak kollektif veya bireysel şiddet sınıflandırması karşımıza çıkmaktadır. Yapılan şiddet eyleminin bir suça yönelik olup olmadığı da kategoriler arasındadır (Kocacık, 2001:1-7).

1.4. KADINA YÖNELİK ŞİDDET

Kadına yönelik şiddet, kadına bedensel anlamda zarar veren, cinsel olarak inciten, ruh ile beden sağlığını bozan, toplumda onu rencide eden, kısıtlayan ve baskı altında tutan her türlü tutumlar ve davranışlardır. Cinsiyete dayalı olarak kadınlar, şiddete daha fazla maruz kalmaktadır. Kadınların 30 yaşlarına kadar daha çok şiddet ile karşı karşıya geldikleri görülmektedir. Evli olup da sonradan boşanan kadınların, halen evli iken şiddet gören kadınlara göre maruz kalma oranı daha fazladır. Kadına yönelik yapılan bu şiddet eylemlerinin altında ekonomik durumun zayıf olması, eşlerinin alkol kullanması ve madde bağımlısı olması, erkeğin psikolojik sorunlar yaşaması ve eşler arasında yaşanan anlaşmazlıklar vardır (Yetim ve Şahin, 2008:49).

Kadına yönelik şiddetin tarihsel gelişimine bakıldığında, Eski Roma'da kadınlar eşleri tarafından fiziksel şiddet görebilir, boşayabilir, aldatma veya farklı nedenlerden dolayı öldürülebilirlerdi. İngiltere'de de 18.yy da kadınların herhangi bir yanlış davranışı sonucunda, eşleri tarafından fiziksel şiddet ile cezalandırıldıklarının yasal bir hak olduğu görülmüştür. Aynı bu şekilde bu yasal hak, 19. YY' da ABD'de vardı. Kadınlara bu şekilde davranılarak onların aşağılanması, özgürlüklerinin kısıtlanması, kontrol altında tutulması cinsiyet eşitsizliğinin olduğunu göstermektedir. Buna rağmen 1970'li yıllara kadar kadına yönelik her türlü şiddete göz yumulmuş ve şiddet uygulamalı devam etmiştir. Ancak 1970'ten sonra kadın hareketi, kadına yapılan her türlü şiddet ve baskıya karşı çıkmasını sağlamıştır. Kadına yönelik şiddetin bazı toplumlarda farklı biçimlerde ve zamanlarda başladığı

görülmektedir. Eski dönemlerde henüz yeni doğan kız bebeklerin, cinsiyetlerinden dolayı öldürüldükleri de bilinmektedir. Ayrıca kız çocuklarının erken yaşta zorla evlendirilmesi, başlık parası karşılığında tanımadıkları adamlara verilmeleri, namus cinayetleri, evlilikte dayaa maruz kalmaları, tecavüze uğramaları, işyeri ve dışında psikolojik baskı ile karşılaşmaları gibi birçok kadına yönelik şiddet türü vardır (Subaşı ve Akın, 2001:83-87).

Ataerkil toplum yapılarında, kadınlara istemedikleri şeylerin zorla yaptırılması da şiddet türleri içindedir. Özellikle bu durumu kadınlara eşleri, babaları, abileri, erkek kardeşleri, amcaları gibi kan bağı olan kişiler tarafından dayatılmaktadır (Görgün Baran vd. 2017:107-132).

Türkiye Cumhuriyeti Anayasa'sına göre devletin, ülke sınırları içerisinde yaşayan tüm vatandaşlara şiddetten uzak bir toplumda sağlıklı bir şekilde yaşama hakkı sağlama görevi vardır. Bundan dolayı bireylerin huzur ile güvende yaşayabilmeleri için fiziksel, sosyal ve biyolojik ortamlarda şiddet eyleminin önüne geçilmesi ve bu sağlıklı ortamın devamının sağlanması gerekmektedir. 'Herkes Sağlıklı Türkiye' hedeflerinin planlamasına göre 2020 senesi içinde şiddet, cinayet, ölüm ve yaralamalar % 25 oranda eksilecek şekilde hedeflenmiştir. Kadının eşi veya sevgilisi tarafından dövülmesi ve öldürülmesi kadına yönelik şiddetin en fazla görülen şeklidir. Yapılan araştırmalar sonucunda, kadına yönelik şiddetin Papua ve Yeni Gine'nin birkaç yerli topluluğu haricinde dünyanın her yerinde olduğu görülmektedir. Kadınların eşleri tarafından benzer şekilde şiddet gördükleri de tespit edilmiştir (Subaşı ve Akın, 2001:83-87).

1.5. TÜRKİYE'DE KADINA YÖNELİK ŞİDDET

Türk toplum yapısının ataerkil bir yapıya sahip olması nedeniyle kadına yönelik şiddet her geçen gün artmakta ve devam etmektedir. Ailenin korunmasına dair kanun çıkarılmış, bununla birlikte kadınlara ve çocuklara yönelik yapılan her türlü istismar ve şiddetin önüne geçilmeye çalışılmıştır. Fakat bu kanun yapılan şiddet eyleminin sonrasını kapsamaktadır (Subaşı ve Akın, 2001:84-87).

Kadına yönelik şiddeti problemi konusuna, Türkiye'de 1980'li yıllarda dikkat çekilmiş ve gündeme alınmıştır. Kadına yönelik şiddete karşı ilk eylem yürüyüşü,

1987 yılının Mayıs ayının 17'sinde, 'Dayağa hayır' sloganıyla yapılmış ve kadına yönelik şiddet konusuna ilk kalabalık sesler yükseltilmiştir. Bu olayın sonrasında da kadına yönelik şiddeti önlemeye yönelik çalışmalar ve faaliyetler hızlandırılmaya çalışılmıştır (Yıldırım, 1998:48-50).

1980 yılından itibaren kadına yönelik şiddeti önlemeye yönelik birçok alanda çalışma ile etkinlikler kadın toplulukları tarafından yapılmış olup, bu konuya dikkat çekilmiş ve toplumda kadına şiddetin görünürlüğü sağlanmıştır. 1990 yıllarında ise bu kadın toplulukları, kadına yönelik şiddete karşı haklı direniş seslerini örgütlü bir sistemde duyurabilmek için kendi sivil toplum örgütlerini kurmuşlardır. Bu örgütlü yapı ile devletin gerekli mercilerinin, kadına şiddet sorununa el atılması ve toplumda kadına yönelik şiddete karşı algının değiştirilmesi istenmiştir. 1980 yıllarında kadına yönelik şiddete karşı mücadele veren kadın toplulukları, o dönem artan feminizmin ikinci dalgası sayesinde daha da güçlü hale gelmiştir. Böylece kadın topluluğu 1990 yıllarında sadece eylemlerle sınırlı kalmamış, şiddetin önüne geçerek toplumun şiddete karşı olan bakış açısını da değiştirmeye çalışmıştır (Altınay ve Arat, 2008:17).

Türkiye de başlayan feminist hareket çalışmaları genellikle kadınların istismar edilmesi, şiddet görmesi, sadece kadınlara biçilen annelik rolü ve istenmeyen hamileliklerin sonlandırılması üzerine olmuştur (Çayır, 1999:31).

Feminist hareketler ile birlikte toplumda olmayan kadının görünürlüğü belirlenmiş ve ataerkil toplum yapılarında kadına olan bakış açısı sağlanmıştır. Bu feminist hareketlerin asıl amaçlarından biri de dünyadaki tüm toplumlarda gösteren cinsiyet eşitsizliğini ortadan kaldırmak olmuştur. Kadınların bu eylemleri ile birlikte Türkiye'de daha demokratik yapı oluşturulmaya çalışılmıştır. Zaman ilerledikçe kadınların bu hareketi, toplumdaki erkek egemen yapıyı kırmaya çalışmış ve toplumsal algı değiştirilmeye yönelik hedeflere odaklanılmıştır (Çetinkaya, 2002:537-543).

Kadın topluluklarından oluşan kuruluşlar, 1973-1980'lerde 10 tane iken, 1983 ile 1992 senelerinde 64 tane olmuştur. 2004 senelerine gelindiğinde ise bu kuruluşların sayısı 350 ve üzerinde olmuştur (Altınay ve Arat , 2008:17).

Günümüzde ise etkin olarak çalışma yapan kadın dernek sayısı, İçişleri Bakanlığı Dernekler Dairesi raporuna göre 862 olarak çıkmıştır (Öztunç, 2017:64).

Yapılan çalışmalara bakıldığında kadına yönelik çalışma yapan toplulukların en çok olduğu yerler sırasıyla Bursa, İstanbul, İzmir ve Ankara olmuştur. Çorum, Elazığ, Artvin, Siirt, Tunceli, Yozgat, Kırşehir, Karabük ve Bartın illerinde ise kadın hakları ile ilgili faaliyet gösteren derneklerin hiç bulunmadığı belirlenmiştir.

Tablo:1 Türkiye’de aktif faaliyet gösteren kadın hakları ile ilgili dernekler

İL	DERNEK SAYISI	İL	DERNEK SAYISI
ADANA	25	KOCAELİ	5
ADİYAMAN	6	KONYA	23
AFYONKARAHİSAR	6	KÜTAHYA	3
AĞRI	10	MALATYA	2
AMASYA	2	MANİSA	10
ANKARA	54	KAHRAMANMARAŞ	4
ANTALYA	22	MARDİN	12
ARTVIN	0	MUĞLA	11
AYDIN	20	MUŞ	5
BALIKESİR	10	NEVŞEHİR	6
BİLECİK	2	NİĞDE	2
BİNGÖL	1	ORDU	10
BİTLİS	14	RİZE	2
BOLU	3	SAKARYA	4
BURDUR	2	SAMSUN	13
BURSA	103	SİİRT	0
ÇANAKKALE	9	SİNOP	2
ÇANKIRI	5	SİVAS	5
ÇORUM	0	TEKİRDAĞ	5
DENİZLİ	11	TOKAT	1
DİYARBAKIR	8	TRABZON	20
EDİRNE	6	TUNCELİ	0
ELAZIĞ	0	ŞANLIURFA	14
ERZİNCAN	1	UŞAK	6
ERZURUM	11	VAN	16
ESKİŞEHİR	7	YOZGAT	0
GAZİANTEP	16	ZONGULDAK	8
GİRESUN	3	AKSARAY	1
GÜMÜŞHANE	8	BAYBURT	1
HAKKARİ	1	KARAMAN	2
HATAY	24	KIRIKKALE	2
ISPARTA	6	BATMAN	12

MERSİN	18	ŞİRNAK	1
İSTANBUL	89	BARTIN	0
İZMİR	72	ARDAHAN	2
KARS	3	IĞDIR	5
KASTAMONU	11	YALOVA	5
KAYSERİ	6	KARABÜK	0
KIRKLARELİ	3	KİLİS	3
KIRŞEHİR	0	OSMANİYE	5
TOPLAM			862

Kaynak: İçişleri Başkanlığı, Dernekler Dairesi Başkanlığı, 2016

Türkiye’de şiddet gören kadınların % 92’sinin herhangi bir resmi kuruma şikayette bulunmadığı görülmektedir. Nüfus Etütler Enstitüsü, Hacettepe Üniversitesi, ICON Institut Public Sector Gmbh ve BNB Danışmanlık Ltd. Şirketi konsorsiyumu tarafından gerçekleştirilen bir çalışma sonucunda kadınlar % 39’nun fiziksel şiddet gördüğü sonucuna ulaşılmıştır. Kadınlara şiddeti uygulayanın genellikle eşlerinin veya sevgililerinin olduğu görülmüştür. Çalışma da, Türkiye’deki bölgele göre kadına yönelik şiddet oranlarının farklılık gösterdiğine ulaşılmıştır. Kuzey Doğu Anadolu’da iki kadından birinin şiddete maruz kaldığı görülmüştür. Türkiye’de, kadınların % 15’nin evliliklerinde cinsel şiddete maruz kaldıkları da çalışma sonuçlarındandır. Üniversite ve lise eğitimi düzeyindeki kadınların ilköğretim veya hiç eğitim görmeyen kadınlara kıyasla şiddet görme oranları daha az olmuştur. Bu sonuca göre de, ülke eğitim seviyesinin yüksek olmasının kadına şiddeti azalttığı görülmüştür (Öztunç, 2017:65).

Tüm ülkelerde olduğu gibi, bizim ülkemizde de şiddet olgusu önemli bir problem haline gelmiştir. Türkiye’de yasal düzenlemelere rağmen, her geçen gün kadına yönelik şiddet sayısı artmakta, kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetlerinin önüne geçilememektedir. K adına yönelik şiddetle öldürülen kadın sayılarına bakıldığında bu sorunun çözümü için kadına şiddet konusuna daha fazla dikkatin çekilmesi ve çalışmaların yapılması gerektiği görülmektedir.

Grafik: 1 2008 ile 2019 Yılları Arasında Öldürülen Kadın Sayısı

Kaynak: <http://kadincinayetlerini-durduracagiz.net/veriler/2889/kadin-cinayetlerini-durduracagiz-platformu-2019-raporu>

Türkiye’de, 2008 ile 2019 yılları arasında erkekler tarafından öldürülen kadın sayısı Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu 2019 Raporuna göre 3185 olmuştur. Bu rapora göre 2008 yılında 80, 2009 yılında 109, 2010 yılında 180, 2011 yılında 121, 2012 yılında 210, 2013 yılında 237, 2014 yılında 294, 2015 yılında 303, 2016 yılında 328, 2017 yılında 409, 2018 yılında 440, 2019 yılında ise 474 kadın erkekler tarafından öldürülmüştür. Rapor sonucunda, her geçen yıl erkek tarafından öldürülen kadın sayılarında artış olduğu görülmüştür.

Grafik:2 2019 yılında Kadın Cinayetlerinin Yaşandığı Şehirler

2019’DA HER ŞEHİRDE KADINLAR ÖLDÜRÜLDÜ

Adana	24	Çanakkale	2	Karabük	1	Osmaniye	5
Adıyaman	T/E	Çankırı	T/E	Karaman	2	Rize	1
Afyon	8	Çorum	6	Kars	T/E	Sakarya	5
Ağrı	3	Denizli	5	Kastamonu	2	Samsun	8
Aksaray	1	Diyarbakır	12	Kayseri	11	Şanlıurfa	7
Amasya	1	Düzce	1	Kilis	1	Siirt	1
Ankara	19	Edirne	4	Kırkkale	4	Sinop	3
Antalya	25	Elazığ	3	Kırklareli	1	Sivas	T/E
Ardahan	1	Erzincan	1	Kırşehir	1	Şırnak	3
Artvin	1	Erzurum	4	Kocaeli	12	Tekirdağ	7
Aydın	7	Eskişehir	5	Konya	14	Tokat	2
Balıkesir	8	Gaziantep	5	Kütahya	6	Trabzon	3
Bartın	2	Giresun	1	Malatya	8	Tunceli	2
Batman	3	Gümüşhane	1	Manisa	11	Uşak	4
Bayburt	2	Hakkari	1	Mardin	3	Van	4
Bilecik	2	Hatay	11	Mersin	14	Yalova	3
Bingöl	2	Iğdır	1	Muğla	7	Yozgat	1
Bitlis	T/E	İsparta	5	Muş	T/E	Zonguldak	4
Bolu	1	İstanbul	68	Nevşehir	3		
Burdur	4	İzmir	31	Niğde	5		
Bursa	13	Kahramanmaraş	4	Ordu	6		
						T/E: Tespit Edilemeyen	

Kaynak: <http://kadincinayetlerini-durduracagiz.net/veriler/2889/kadin-cinayetlerini-durduracagiz-platformu-2019-raporu>

Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu Raporuna bakıldığında, 2019 yılında Türkiye’de öldürülen 474 kadının ülkenin farklı illerinden olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu rapora göre Türkiye’de 2019 yılında en fazla kadın cinayeti İstanbul ilinde gerçekleştirilmiştir.

1.6. DÜNYADA KADINA YÖNELİK ŞİDDET

Dünyanın her yerinde kadına yönelik şiddet sosyal, kültürel ve ekonomik farklılıklar olmaksızın kişinin hak ve hürriyetini ihlal ederek devam ettiği görülmektedir. Kadına yapılan şiddet nedeniyle kadınlar kendi haklarından yararlanamamakta, özgürlükleri kısıtlanmakta, toplumda görünürlüğü engellenmekte, ruh ve beden sağlığı bozulmaktadır. Engelli kadın ve kız çocuklarının daha savunmasız olması nedeniyle, bu gruba istismar, şiddet ve diğer olumsuz davranışların uygulanması daha kolay olmaktadır. Küresel bir problem haline gelen kadına şiddet olgusu, kadının tüm yaşantısını olumsuz etkilemekle birlikte, toplumu da olumsuz etkilemektedir. Kadına yönelik şiddetin temel nedeni altında cinsiyet eşitsizliği ve ataerkil toplum yapısı ile birlikte daha birçok farklı etken yatmaktadır (KSGM, 2016:3).

Kadına yönelik şiddet olgusu, tarih boyunca aile içinde yaşanan özel ve mahrem bir durum olarak düşünülmüştür. Bu sebeple ulusal ve uluslararası insan hakları gündemine beklenenden çok sonra bir zamanda girmiştir. 1980’li yıllarda uluslararası anlamda görünürlük önem kazanmış, 1990’lı yıllarda da insan hakkı meselesi ve toplumsal bir problem olarak gündeme gelmeye başlamıştır. Tarih 1991 yılını gösterdiğinde ise BM Ekonomik ve Sosyal Haklar Komisyonu ve Kadının Statüsü Komisyonu(KSK), bu konunun önemli bir sorun olduğunu vurgulamıştır. Bu önemi vurgulamasının ardından Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Komitesi(CEDAW Komitesi), 19’nolu Tavsiye Kararında kadına yönelik şiddetin, ‘ Bir kadına sırf kadın olduğu için yöneltilen ya da orantısız bir şekilde kadınları etkileyen şiddet’ biçiminde tanımını yapmıştır. 1993 yılında Birleşmiş Milletler, kadınlara karşı şiddetin tavsiye edilmesine dair bildiride, kadına yönelik şiddetin tanımını, ‘İster kamusal ister özel yaşamda meydana gelsin, kadınlara fiziksel, cinsel veya psikolojik acı veya ıstırap veren veya verebilecek olan cinsiyete dayanan bir

eylem veya bu tür eylemlerle tehdit etme, zorlama veya keyfi olarak özgürlükten yoksun bırakma anlamına gelir' biçiminde tasvirini yapmıştır (KSGM, 2016:3-4).

Dünya Sağlık Örgütü'nün 2013 yılında yapmış olduğu kadına yönelik şiddetin yaygınlığını öğrenmeye yönelik çalışmada, dünya genelinde kadınların %35'nin şiddet gördüğü tespit edilmiştir. DSÖ çalışması ile kadınların genellikle eşleri veya sevgililerinden şiddet gördükleri ve sonrasında ciddi sağlık problemleri yaşadıklarını ortaya konulmuştur. Başka ülkelerin yapmış oldukları çalışmada ise kadınların % 70'nin hayatları boyunca şiddetin farklı biçimlerine maruz kaldıkları belirtilmiştir. Dünya genelinde 18 yaşın altında evlenen kadınların sayısı 700 milyondan fazla olmuştur. Bunların içinde 250 milyondan fazlası da, 15 yaşından küçük kız çocuklarını kapsamaktadır. Küçük yaşta evlenen kadınların ekonomik durumlarına bakıldığında ise genellikle yoksul aileden oldukları saptanmıştır.

UNSTATS'ın, "Dünya'da Kadın 2015: Eğilimler ve İstatistikler" kitabında yayınladığı Dünyada Kadına Yönelik Şiddetin Yaygınlığına ilişkin veriler aşağıda yer alan Tablo:2'de aktarılmaya çalışılmıştır.

Tablo2: Seçilmiş Ülkeler İtibariyle Kadına Yönelik Şiddetin Yaygınlığı(BM İstatistik Birimi Dünya'da Kadın Eğilimler ve İstatistikler)

Bölge	Ülke	Yıl	Kadına Karşı Fiziksel Şiddetin Yaygınlığı (%)				Kadına Karşı Cinsel Şiddetin Yaygınlığı (%)			
			Tüm Şiddet Uygulayanlar		Yakın İlişkide Olunan Erkekler Tarafından		Tüm Şiddet Uygulayanlar		Yakın İlişkide Olunan Erkekler Tarafından	
			Hayatında	Son 12 Ayda	Hayatında	Son 12 Ayda	Hayatında	Son 12 Ayda	Hayatında	Son 12 Ayda
Afrika	Kamerun	2011	54,6	27,4	44,8	29,9	29,9	9,8	20,3	11,2
Afrika	Fildişi Sahili	2011-12	35,6	19,9	24,6	22,2	4,5	---	5,3	4,6
Afrika	Kongo Demokratik Cumhuriyeti	2007	63,7	49,0	56,9	---	16,9	4,2	35,3	---
Afrika	Mısır	2005	47,4	15,7	33,2	18,2	---	---	6,6	3,9
Afrika	Kenya	2008-09	38,5	24,0	37,0	31,3	20,6	---	17,2	13,6
Afrika	Fas	2009-	35,3	15,2	---	6,4	22,6	8,7	---	6,6

		10								
Afrika	Nijerya	2013	27,8	11,2	14,4	9,3	7,4	3,3	4,8	3,7
Afrika	Tunus	2010	31,7	7,3	20,3	7,2	15,7	7,4	14,2	9,0
Asya	Azerbaycan	2006	13,3	7,7	12,8	9,7	3,7	---	2,9	2,0
Asya	Çin Halk Cumhuriyeti	1999-00	---	---	15,4	---	---	---	---	--
Asya	Hindistan	2005-06	33,5	18,9	35,1	21,4	8,5	---	10,0	7,2
Asya	Japonya	2010	---	---	25,9	---	---	---	14,1	---
Asya	Pakistan	2012-13	32,2	19,2	26,8	18,0	---	---	---	---
Asya	Kore Cumhuriyeti	2013	---	---	---	7,2	19,5	2,7	---	5,4
Avrupa	Avusturya	2014	17,0	4,0	12,0	2,0	9,0	2,0	6,0	1,0
Avrupa	Belçika	2014	33,0	10,0	22,0	5,0	13,0	2,0	9,0	1,0
Avrupa	Bulgaristan	2014	27,0	7,0	22,0	6,0	12,0	3,0	9,0	3,0
Avrupa	Hırvatistan	2014	19,0	5,0	12,0	3,0	5,0	1,0	3,0	0,0
Avrupa	Çek Cumhuriyeti	2014	30,0	7,0	19,0	4,0	9,0	2,0	7,0	1,0
Avrupa	Danimarka	2014	48,0	10,0	29,0	3,0	19,0	2,0	11,0	1,0
Avrupa	Finlandiya	2014	43,0	9,0	27,0	4,0	17,0	3,0	11,0	1,0
Avrupa	Fransa	2014	42,0	11,0	25,0	5,0	15,0	2,0	9,0	1,0
Avrupa	Almanya	2014	33,0	7,0	20,0	3,0	12,0	1,0	8,0	1,0
Avrupa	Yunanistan	2014	24,0	7,0	18,0	5,0	6,0	2,0	5,0	2,0
Avrupa	İtalya	2014	25,0	6,0	17,0	5,0	9,0	4,0	7,0	4,0
Avrupa	Hollanda	2014	41,0	9,0	22,0	4,0	18,0	3,0	11,0	2,0
Avrupa	Polonya	2014	18,0	4,0	12,0	2,0	5,0	1,0	4,0	1,0
Avrupa	Portekiz	2014	23,0	5,0	18,0	4,0	4,0	1,0	3,0	1,0
Avrupa	Romanya	2014	29,0	7,0	23,0	6,0	6,0	2,0	5,0	2,0
Avrupa	İspanya	2014	20,0	3,0	12,0	1,0	6,0	1,0	4,0	1,0
Avrupa	İsveç	2014	41,0	8,0	24,0	3,0	18,0	3,0	10,0	2,0
Avrupa	Birleşik Krallık	2014	42,0	8,0	28,0	4,0	14,0	2,0	10,0	1,0
Güney Amerika	Kolombiya	2010	---	---	37,4	---	---	---	9,7	---

Güney Amerika	Ekvator	2011	38,0	---	35,0	---	25,7	---	14,5	---
Güney Amerika	Meksika	2011	15,2	6,4	12,3	5,4	38,9	20,8	5,9	2,5
Güney Amerika	Peru	2013	---	---	35,7	11,5	---	---	8,4	3,0
Kuzey Amerika	Kanada	2009	---	3,4	---	1,3	---	2,0	---	---
Kuzey Amerika	Amerika Birleşik Devletleri	2011	---	---	31,5	4,0	19,3	1,6	8,8	0,8
Okyanusya	Avustralya	2012	34,0	4,6	15,6	---	19,0	1,2	4,9	---
Okyanusya	Yeni Zelanda	2002	---	---	30,2	5,3	---	---	14,1	2,1
	Türkiye	2014	---	---	36,0	8,0	---	---	12,0	5,0

Kaynak: ASPB, KSGM Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Eylem Planı(2016-2020)

Yukarıdaki tabloda görüldüğü gibi şiddet olgusu sadece Türkiye’de değil Dünyanın tüm bölgelerinde görülmektedir. Yapılan çalışmanın verilerine göre, kadına yönelik fiziksel şiddetin yoğunluğunun en fazla olduğu yer %63,7 oranı ile Afrika Bölgesi’nde yer alan Kongo Demokratik Cumhuriyeti ülkesi olmuştur. Kadına yönelik fiziksel şiddet yaygınlığının en az olduğu yer ise %13,3 oranla Azerbaycan ülkesi olarak görülmektedir.

Kadına yönelik cinsel şiddet yaygınlığına bakıldığında, %38,9 oranı ile en fazla Güney Amerika’da yer alan Meksika ülkesinde görüldüğü belirlenmiştir. %3,7 oranı ile cinsel şiddet yaygınlığının en az olduğu ülke ise Azerbaycan olmuştur.

Yapılan araştırmada da görüldüğü gibi Kadına yönelik şiddet, ülke ve bölge gözetmeksizin Dünyanın her yerinde yaşanmaktadır.

İKİNCİ BÖLÜM

2. KADINA YÖNELİK ŞİDDET HABERLERİNİN OLUŞTURULMASI BAĞLAMINDA MEDYANIN KAMUOYU OLUŞTURMA VE GÜNDEM BELİRLEME İŞLEVİNİN ÖNEMİ

Kadına yönelik şiddet haberlerini verirken, medyanın bu konuyu kamuoyuna ne şekilde aktardığı ve nasıl sunduğu önemlidir. Kadına yönelik şiddet gibi hassas bir konuda toplumu bilgilendirme ve bilinçlendirme görevini nasıl yerine getirdiği, kadına yönelik şiddet konusunda medyanın kamuoyu oluşturma ve gündem belirleme işlevi konularına ikinci bölümde yer verilmiştir.

2.1. MEDYA VE İŞLEVLERİ

Medya Yazılı, basılı, sözlü, görsel metin ve görüntüler gibi farklı kitle iletişim araçlarının hepsini kapsayan kavramdır. 1920 yılından itibaren medya kavramı kullanılmaktadır. (Briggs ve Burke, 2004:32-33)

Kitle iletişim araçları, İngilizcedeki, ‘mass’ ve Latincedeki, ‘media’ kelimelerinin birleşiminden türetilmiştir. Kitle iletişim araçları ifadesi, medya kelimesinden sonra 1940 yılında kullanılmaya başlamıştır. Bu ifadeyi ilk kez Harold Laswell telaffuz etmiştir. Kitle İletişim araçları ve medya sözcükleri aynı anlamları taşımaktadır (Girgin, 2003:48).

Medya önceden gazete, dergi, radyo, televizyon, posta, faks ve broşür gibi araçları içerirken, günümüzde artık internet ve billboard kavramlarını da içerisine almaktadır (Nalçaoğlu, 2003:44).

Medya, demokrasinin olduğu ülkelerde yasama, yürütme ve yargı organlarından sonra, ‘dördüncü güç’ olarak tanımlanmaktadır (Mora, 2008:1-25).

Medyanın, hayatımızın her alanında önemli bir yerinin olmasının yanında küresel anlamda etkileşimde sağlama özelliği de vardır. Dünyadaki bütün devletler, medya aracılığı ile iletişimde bulunabilmekte ve dünyanın gündemini takip edebilmektedirler. Medyanın araçlarından biri olan radyonun tarihte önemli bir yeri vardır. İkinci dünya savaşı yıllarında ülkeler radyo aracılığıyla propagandalarını

yapabilmiş ve bu kitle iletişim aracının gücünden faydalanmışlardır. Bu iletişim aracı, savaş yıllarında bir silah işlevine bürünmüş ve bütün gelişmeler radyo üzerinden dünyaya aktarılmıştır.

Medya tarafsız ve objektif bir şekilde bilginin topluma doğru aktarılmasını sağlayan araçların bütünüdür. Kamuoyunun bilgilendirilmesinde ve gündemden haberdar olması açısından medyanın rolü önemlidir. Medyanın, toplumdaki bireylerin düşüncelerini ve olaylar karşısındaki tutumları üzerinde de etkisi vardır. Medya bilgi ve olayların topluma aktarmadan önce, kendi süzgecinden geçirir ve konu verilmek istenen mesajlar haline getirildikten sonra kamuoyuna aktarma işlevini gerçekleştirmektedir.

Medya, günümüzde olayları eleştiren, yorumlayan, olaylar hakkında kesin hüküm veren, topluluğu yöneten ve yargılayan araç haline gelmiştir. Özellikle de günümüzde medyanın bir aracı olan televizyonun toplumdaki bireylerin üzerinde etkisi olmakta ve toplumdaki ilişkilerini etkilemektedir (Mora, 2008:6-7).

İletişim alanında birçok eseri bulunan ve bu konuda en önemli isimler arasında yer alan İngiliz İletişim bilimci Denis McQuail, medyanın işlevlerini 5 ana başlık altında toplamıştır. Medya'nın en önemli görevi kamuoyunu bilgilendirme işlevidir. İkinci olarak kamuoyu yarat işlevi, üçüncü olarak toplumların kültürel sürekliliklerinin sağlama işlevi, dördüncü olarak toplumsallaştırma işlevi ve son olarak da eğlendirme işlevi vardır (Mora, 2008:6).

Bir konu, herhangi bir olay, gelişme ve yaşananlar hakkında bilgilendirme, Fransız köklü bir kelime olan enformasyon edilebilmesine bilgilendirme denir. Medyanın işlevleri arasında onu en önemli kılan özelliği de budur. Medyanın işlevleri arasında olan kamuoyu yaratma işlevi de çok önemlidir.

Geçmişten günümüze medyanın bu gücü işgal edilmiş devletlerin yeniden kurulmasına neden olmuştur. Bunun en somut örneği ise ülkemizin kuruluşudur. Gazi Mustafa Kemal Atatürk, Cumhuriyeti ilan etmeden önce 16 Ocak 1923'te, dönemin en önemli gazetecilerini İzmit'te Kasr-ı Humayun Köşkünde toplayarak 9 saatlik bir toplantı yapmış ve Cumhuriyet rejimine geçileceğini burada ilk defa telaffuz etmiştir. Gazetecilere birde yazılmamak kaydıyla halkı sözel olarak bilgilendirmeleri konusunda da uyarmıştır. Çünkü o dönemde gazeteciler

Cumhuriyet rejimine geçileceğini duyuru yapsalardı, işgal devletleri tarafından önlem alınacak ve Türkiye Cumhuriyeti kurulamayacaktı (Ataman, 2017:27).

Gazi Mustafa Kemal halk tarafından sözüne itibar edilen gazetecileri, gazeteye yazmadan sözel anlatımla bile kamuoyu oluşturacağına inandığı için bu toplantıyı gerçekleştirmiştir. Halkın bu bilgilendirme sonucunda inancı artmış ve düşmanı denize dökmüştür. Günümüzde de çoğu zaman iktidar sahibi siyasiler, bürokratlar bir uygulama, yasa, yönetmelik çıkarılmadan önce basın yoluyla paylaşarak kamuoyunun tepkisini ölçmekte, ona göre yeni uygulamayı yürürlüğe sokmaya veya sokmamaya karar vermektedir.

Toplamları toplum yapan ve sürdürülebilir hale gelmesini sağlamak için hiç kuşkusuz kültürel devamlılıklarının da sağlanması gerekmektedir. Geçmişini bilmeyen, geleceğini de bilemez. Geçmişini iyi bil ki, geleceğe sağlam basasın. Nereden geldiğini unutma ki, nereye gideceğini unutmayasın. Şeyh Edebalı'nın belirttiği gibi, 'geçmişini bilmeyen geleceğini de bilemez' sözünden de anlaşılacağı gibi kültürel geçmişimize, tarihimize, gelenek ve göreneklerimize sahip çıkılması noktasında gelecek kuşaklara kültürel mirasımızı aktarması nedeniyle medyanın kültürel devamlılığı sağlama görevi de bulunmaktadır (Maraş, 2016:15-25).

Medyanın işlevleri arasında yer alan toplumsallaştırma görevi de günümüzde gelişen teknoloji ile birlikte önemi daha da arttırmaktadır. İnsanlar doğar ilk olarak her şeyi ailesinden, sonrasında akrabalarından, sonrasında çevresinden, okul hayatından ve iş yaşamından öğrenmektedir. Bunlar ile birlikte birde medya öğreten araç görevi vardır. Geçmişte medya araçlarına ulaşım sınırlı olmaktaydı.

Ancak günümüzde medya araçlarına ulaşım çok daha kolay olması nedeniyle geçmişten günümüze gelen öğretici sıralamasında bazen aile, akrabalar, okul, iş hayatının da önüne geçmektedir. Gelişme çağındaki çocuklar, ailenin vermiş olduğu eğitim dışında izledikleri çizgi filmlerden de eğitici ve bilgilendirici mesajlar alabilmektedir. Çizgi film izlerken aldıkları öğretici bilgilerin hafızalarında daha kalıcı olmasının nedeni ise kitle iletişim araçlarından olan televizyonun hem görsel hem de işitsel özelliğinin olmasıdır.

Yazılı ve görsel medyanın yanı sıra internet medyasının gelişimi ile birlikte tek bir tuşla dünyanın herhangi bir yerindeki gelişmeyi, olayı, yeniliği, eğlenceyi,

spor aktiviteleri öğrenile bilmektedir. Bu noktada medya toplumsallaştırma görevini yerine getirerek herhangi bir gelişme de toplumları harekete geçirmektedir. Bunun en somut örneklerinden biri de 15 Temmuz hain darbe girişiminde halkı bilgilendirilerek darbeye karşı duruş sergilenmesi, medyanın toplumsallaştırma görevini yerine getirmesinin örneğidir.

Medya'nın işlevleri arasında yer alan bir diğer başlık ise eğlendirme işlevidir. Toplumdaki bireyler, medya vasıtasıyla hazırlanan filmler, müzik programları, belgeseller ve yarışma programları aracılığıyla gün içerisinde yaşadıkları yorgunluklarını medya karşısında geçirdikleri vakit ile atabilmektedirler.

2.2. DEMOKRATİK SİSTEMLERDE KAMUOYU OLUŞTURMA DA BASININ İŞLEVİ

Demokratik Sistemlerde kamuoyunun oluşturulmasında basının işlevi konusuna değinmeden önce demokrasinin tanımını yapmak gerekmektedir. Halkın kendi temsilcilerini belirli aralıklarla seçtiği ve denetlediği sisteme demokrasi denilmektedir. Demokratik sistemler ise devleti yönetenlerin halk tarafından denetim yapabildiği yapının bütününe denilmektedir. Kamuoyu kelime anlamı ile vatandaşların bir kısmı veya bütününe ilgilendiren problem, sorun veya ortaya konan uygulama ve yöntemlerinin ortak akılla çözümlenmesini sağlayan topluluğun bütününe denilebilmektedir.

“VIII. Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti

Madde 26 – Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir. Bu hürriyet Resmî makamların müdahalesi olmaksızın haber veya fikir almak ya da vermek serbestliğini de kapsar. Bu fıkra hükmü, radyo, televizyon, sinema veya benzeri yollarla yapılan yayımların izin sistemine bağlanmasına engel değildir(TBMM, 1982:7)”.

“X. Basın ve yayımla ilgili hükümler A. Basın hürriyeti

Madde 28 – Basın hürdür, sansür edilemez. Basımevi kurmak izin alma ve mali teminat yatırma şartına bağlanamaz. (Mülga ikinci fıkra: 3/10/2001-4709/10 md.)

Devlet, basın ve haber alma hürriyetlerini sağlayacak tedbirleri alır. Basın hürriyetinin sınırlanmasında, Anayasanın 26 ve 27 nci maddeleri hükümleri uygulanır (TBMM , 1982:7)”.

Demokrasi ile yönetilen toplumlarda basının işlevi de çok önemlidir. Bu önem devletlerin olmazsa olmazı olan Anayasa’da yer alan maddeler ile basının özgürce fikirlerini aktarabilmesinin önünü açmaktadır. Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 26. ve 28. Maddelerinde de herhangi bir kişi ve kurumdan izin almaksızın fikir ve düşünceleri yayma hakkı vermiştir. Basın yayın kuruluşları ve çalışanları da Anayasa’nın kendilerine verdiği hak ile toplumun bir kesimini veya genelini ilgilendiren konularda kamuoyu oluşturma görevini yerine getirmek için sorunları aktarmaktadırlar. Bazen bireysel bazen de genel açıklamalar ile araştırmalar neticesinde 5N 1K formülü ile halka aktarımı sağlanarak kamuoyu oluşturulmaktadır. Yasama, Yürütme, Yargı’nın ardından dördüncü güç olarak Basın gelmektedir.

Kadına Yönelik Şiddetle Uluslararası Mücadele Günü ile ilgili son yıllarda sürekli yapılan yazılı ve görsel haberler sonucunda ülkelerin yasalarında, kadına yönelik şiddetin önlenmesi ile ilgili yasal düzenlemelerin yapılması örnek olarak gösterilebilmektedir. Basının kamuoyu oluşturma işlevi ve buna bağlı olarak, toplumların yasa yapıcılarının üzerinde oluşturduğu baskı sonrasında yeni düzenlemeler hayata geçirilmektedir.

Kadına Yönelik Şiddetle Uluslararası Mücadele Günü kapsamında BM, DSÖ ve Avrupa Birliği’nin Sözleşmesini imzalandığı süreçte, Kasım 2016 tarihinde iktidar partisi milletvekillerinin, ‘cinsel istismarcılara ceza erteleme’ konusunda TBMM’ye verdiği tasarının geri çekilmesi basının kamuoyu yaratmasındaki işlevi sayesinde gerçekleştirilmiştir. Bilindiği üzere konu basın yayın organlarının haberleri ve sivil toplum kuruluşlarının tepkileri sonucunda Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan’ın dikkatini çekmiş ve 25 Kasım 2016 tarihinde KADEM tarafından düzenlenen 2’nci Uluslararası Kadın ve Adalet Zirvesinde tasarının geri çekildiğini bizzat duyurulmuştur. Tasarının özensiz hazırlandığını ve istismara açık yönlerinin olduğu gerekçesiyle geri çekilirken, basın yayın organları bu konuda kamuoyu oluşturmaya bir çok mağduriyetin önü açılmış olacaktı.

Medyanın kamuoyu oluşturmadaki rolü ile ilgili farklı örnekleler vermek gerekirse; Covit-19 virüsü ile mücadele konusunda medya, halkın bilgilendirilmesi noktasında ciddi çalışmalara imza atmış ve atmaya devam etmektedir. Halk sağlığı açısından konunun uzmanları basın yayın organlarına çıkarılmakta, yazılı medya da önlemler ile ilgili bilgilendirmeler yapılmaktadır. Kurallara uyulmaması sonrasında yaşanabilecek olasılıklar ile ilgili halk bilinlendirilmektedir. Medyanın işlevselliği sadece kanun ve sağlık alanındaki eksikliklerle kalmayıp, toplumu ilgilendiren eğitimden, sosyal yaşama, spordan, siyasete kadar çok geniş bir yelpazeyi içine alabilmektedir.

Günümüzde medyanın kamuoyunu oluşturmada, objektif yaklaşımı tartışmasının en büyük nedenlerinden biri de kuşkusuz ki internet haberciliği ile birlikte çok hızlı bir şekilde hareket etmesinden kaynaklanan gerekliliktir. Okuyucusuna en hızlı şekilde haberi ulaştırma çabası da, medyanın kamuoyu oluşturma işlevini yerine getirirken haberin sorgulanması görevini, bazen atlamasına ve eldeki bilgilerin biran evvel okuyuculara aktarılmasına neden olmaktadır. Bazen de olayların aktarılmasında objektiflik kriteri unutularak, davanın hem savcısı hem de hakimi gibi hareket edilmektedir. Herkes yargılanana kadar suçsuzdur karinesi unutularak, kişi veya kişilerin suçlu ilan edilmesi de basın yayın organlarının güvenilirliklerini yitirmelerine neden olmaktadır.

Son yıllarda ölkemizde havuz medyası, yandaş medya, muhalif medya terimleri de literatürümüze girmiş bulunmaktadır. Bu hususlarda medyanın, kamuoyu oluşturmasında güvenilirliği açısından sıkıntı yaratmaktadır. Özellikle tezimizin konusunda da yer alan kadına yönelik şiddet haberleri ve cinayetleri konusunda ölkemizde yüzlerce olay meydana gelirken sadece birkaç kadın cinayeti ön plana çıkmaktadır. Medya, kamuoyu oluştururken cinayete kurban giden kişinin popölaritesi, katilin profili ve cinayetin işleniş biçimine ve o dönemde kamuoyunda etkin olan kişilerin cinayete olan yaklaşımlarına göre haberlerinin ölçüsünü belirlemesi de dikkat çekmektedir.

2.3. BASININ KADINA YÖNELİK ŞİDDET KONUSUNDA KAMUOYU OLUŞTURMADA ÖNEMİ

Geçmişten günümüze kamuoyu kavramı ile ilgili birçok tartışma olmuş ve halen bu tartışmalara devam edilmektedir.

Kamuoyu toplumu ilgilendiren bir konu hakkında varılan genel “genel yargılar” veya ortak fikirlerin bütünüdür. Fakat toplumdaki herkesin, bir konu üzerinde tamamen fikir birliği sağladığı hiçbir zaman olmamıştır. Aksine aynı konu üzerinde, birçok farklı düşünce ve görüşlerin ortaya çıktığı aşına olunan bir durumdur. Bu bağlamda kamuoyuna toplumdaki çoğunluğun kanaati demek daha doğru bir ifade olacaktır. Kamuoyunu daha dar bir açıdan ele aldığımızda ise, bir kişinin veya sosyal toplulukların duyulmasını istedikleri bir konuyu kitle iletişim araçlarından herhangi biri ile kitlelere ve siyasi güçlere aktarılmasını sağlayabilmesidir (Daver, 1993:252).

Kitle iletişim araçları toplumdaki insanların bir konu hakkında daha fazla konuşulmasını, tartışmasını, benzer fikirler edinmesini ve aynı benzer tutumlarla hareket etmesini sağlayabilmektedir. Devletin dördüncü gücü olarak görev sağlayan medya, toplumda önem arz eden olayların duyurulmasını ve topluma aktarılmasını sağlaması açısından önemli bir işleve sahiptir. Demokratik devlet sistemlerinde, devletin yasama yürütme ve yargı organlarından sonra bunlardan bağımsız olarak dördüncü bir güce olan gereksiniminin sonucunda medya kavramı meydana çıkmıştır. Medyanın bağımsız bir güce sahip olması onu diğer güçlerden ayıran en önemli özelliktir. , Bu sayede medya, gücünü etkin bir şekilde kullanarak kontrol mekanizması olabilmektedir (Karaşahin, 1999:8).

Dünya üzerinde yaşanan birçok olay, medya aracılığıyla aktarıldığı için tüm insanlar tarafından bilinmekte, konuşulmakta ve tartışılmaktadır. Bu noktada medyanın kamuoyunu bilgilendirme, kamuoyu yaratma ve gündem belirleme işlevinin önemi belirlenmektedir.

Medyanın haberleri verirken kamuoyu yaratma işlevinin öneminden dolayı, konumuz olan kadına yönelik şiddet konusu bağlamında basının haberleri verirken ne derece önemli bir işleve büründüğü elzemdir. Çünkü medya, görünürlüğü

olmayan olayları gündemine alarak, bu konuları topluma aktarmakta ve görünürlüğünü sağlamaktadır. Kadına Yönelik yapılan şiddet ve kadın cinayetleri medyanın topluma aktardığı kadarıyla bilinmektedir. Kadına yönelik şiddet ve cinayet istatistiklerine bakıldığında kamuoyuna aktarılmamış yüzlerce şiddet haberinin olduğu görülmektedir. Bu da medyanın şiddet haberlerini verirken, öncelikle büyükşehirlerde yaşanmış olayları ön plana çıkarmaktadır. Diğer bir husus ise daha sansasyonel ve dramatik şekilde hikayeleri okuyucularına aktarmaktadır.

Türkiye İstatistik Kurumu(TÜİK) verilerine göre son 12 ayda toplam 10 798 kadına fiziksel şiddet uygulanmıştır. Kentlerde 7981 kadına şiddet uygulanırken, kırsalda ise 2817 kadına fiziksel şiddet uygulanmıştır (<http://rapory.tuik.gov.tr/01-07-2020-16:09:05-1875>, 2020).

Diğer taraftan Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformunun Mayıs ayı 2020 yılı raporuna 21 kadın cinayete kurban gitmiştir. TÜİK ve KCDP'nin yayınladıkları veriler ile basında çıkan haberlerin istatistikleri arasında büyük farklılık görülmektedir. Kadına yönelik şiddet haberleri yok denecek kadar yer almakta iken, yayınlanan kadın cinayetlerinin birçoğu da sadece belirli sayfalarda küçük puntolu haberler olarak karşımıza çıkmaktadır (<http://kadincinayetlerinidurduracagiz.net/>, 2020).

Basın, kadına yönelik şiddet haberlerini gerektiği şekilde yer vermediği için kamuoyunda ve yasa yapıcı merciler tarafından görülmemekte ve bu konuda iyileştirecek çalışmalar yapılamamaktadır. Türkiye de yaşanan Münevver Karabulut ve Özgecan Aslan cinayetlerinde basının bu olayları sürekli gündemde tutarak kamuoyunu oluşturmaya çalışmışlardır. Kamuoyu da gündemde olan bu olaylar karşısında kadına yönelik şiddete karşı mücadele girişimine girmiş ve günlerce kadın cinayetlerine tepki göstermek için eylemler yapmışlardır. Bu bağlamda kadın cinayetlerine dikkat çekilmesi açısından basının rolü önemlidir. Sadece Özgecan Aslan ve Münevver Karabulut cinayetleri değil, tüm kadın cinayetlerine gereken hassasiyet gösterilmelidir. Böylelikle yasa yapıcılarının da, bu konuda daha sert önlemler almalarına ve yeni yargısal değişiklikleri yapmalarının da yeni cinayetlerin önüne geçilmesi sağlanacaktır.

2.4. 25 KASIM KADINA YÖNELİK ŞİDDETE KARŞI ULUSLARARASI MÜCADELE GÜNÜ TARİHÇESİ VE ÖNEMİ

Öncelikle BM'nin neden 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetin Uluslararası Mücadele Günü olarak ilan ettiği sorusuna da cevap vermek gerekmektedir. 1930'da askeri darbe ile Dominik Cumhuriyeti'nin idaresini eline alan ve baskıcı politikaları ile 30 yıl iktidarda kalan Rafael Trujillo aynı zamanda kadınları aşağılayıcı ve yüzlerce kadın ile ilişkiye girmeye zorladığı bir diktatör yöneticidir. Bu nedenle insanlar, kız çocuklarını korumak adına dönemin sosyal etkinliklerden uzak tutmuşlardır. Çünkü diktatör Trujillo'nun adamları bu etkinliklerde gördükleri kızlarla ilgili bilgi vermesi durumunda onlarla ilişkiye girmelerini isteyebilecek düzeyde düşük profilli bir yöneticidir.

Mirabal kardeşlerin babaları ile katıldıkları bir etkinlikte Mirabal kardeşlerle dans etmek istemesine karşın red cevabı alan Trujillo, Mirabal Kardeşlerin babasını hapse attırmıştır. 14 Haziran 1959'da Küba özgürlüklerine kavuşmaları sonrasında sürgün edilen Dominik Cumhuriyeti'nin özgürlük yanlısı gerillaları, Dominik Cumhuriyetinde iktidara karşı girişimde bulunmuşlardır. Ancak bu karşılık vahşice öldürülmelerine neden olmuştur. Halk bu olay sonrasında sesini daha fazla yükseltmeye başlamıştır.

Mirabal Kardeşler de 14 Haziran'da kod adı, 'kelebek' olan özgürlük hareketini başlatmışlar. Ancak birkaç hafta sonra bu direniş hareketi diktatör Trujillo tarafından bastırılmıştır. Kelebek hareketinin kurucuları olan Mirabal kardeşleri de tutuklatmıştır. Birkaç ay sonra da serbest bırakılmışlardır.

Ancak kardeşler hukuksuzluğa karşı duruşları ve söylemlerinden vazgeçmemişlerdir. Mirabal kardeşlerin bu hareketi sonrasında muhalif sese hiç tahammülü olmayan diktatör Rafael Trujillo, geçmişte yaptığı yönetime başvurmuştur. Muhalif olan 3 kız kardeş için emrindeki polisler öldürme talimatı vermiştir. Özgürlük mücadelesi vermeleri nedeniyle eşleri hapiste olan Mirabal Kardeşler Patria, Minevra, Maria Teresa, aile dostları Rufia Dela Crus ve şöförü ile birlikte cezaevi ziyaretine giderken pusu kuran polisler tarafından önce tecavüz edilip sonrasında da öldürülmüşlerdir. Olaya da kaza süsü vermek için araçla birlikte uçurumdan atılmışlardır.

Olay duyulduktan sonra muhalif sesler daha güçlü çıkmış, iktidar diktatöryal politikalarından uluslararası toplumunda baskısıyla geri adım atmak zorunda kalmıştır. Diktatör Trujillo, 6 ay sonra da suikast sonucu öldürülmüştür. Diktatör yönetime karşı özgürlük mücadelesi veren 3 çocuk annesi 36 yaşındaki Patria, 2 çocuk annesi 34 yaşındaki Minerva ve 1 çocuk annesi 24 yaşındaki Maria Teresa hayatlarını kaybetmişlerdir ancak demokrasi ve özgürlük mücadelesinin işaret fişeği olmuşlardır.

Mirabal Kardeşlerin dördüncü kardeşleri olan Bellica Mirabal ise öldürülen kardeşlerinin çocuklarını büyütmüş ve 2014 yılına kadar özgürlük mücadelesi ile ilgili müzeye dönüştürülen evlerinde ziyaretçilerini bilgilendirmiştir. 2014 yılında hayatta kalan tek kardeş Bellica Mirabal da hayata gözlerini yummuştur. Mirabal Kardeşler yalnızca Dominik Cumhuriyeti halklarının değil, yer küredeki tüm insanlığın haksızlığa, hukuksuzluğa karşı direniş gösteren vatandaşların özgürlüğünün ve dik duruşunun ilham kaynakları olmuştur. Mirabal Kardeşlerin canları ile ödedikleri özgürlük hareketi sonrasında Latin Amerika Kadın Platformlarının yayınladığı bildiri sonrasında 1999 yılında BM’de, Mirabal Kardeşlerin öldürüldükleri tarih olan 25 Kasım’ı, Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü olarak anma kararı almıştır.

Gerek incelediğimiz Milliyet ve Hürriyet Gazetelerinde gerekse uluslararası yayınlanan gazetelerin internet mecralarında yaptığımız inceleme sonucunda, başta kadınlar hayatta iken korunuyor olmalarını sağlamak çok kritiktir. Eğer bir şiddet, bir suç ortaya çıktıysa, etkin bir soruşturma ve kovuşturma yapılıyor olması hayati önem arz etmektedir. Fakat görüyoruz ki kadın cinayetleri hem niceliksel olarak artmış durumda, hem de niteliksel olarak bir biçim değiştirmiş durumdadır. Yalnızca ülkemizde değil, tüm dünya da kadına yönelik şiddet kanayan bir yara olmuştur. Dış basında kadına yönelik şiddet konusunda daha hassas davranıldığı, hatta 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddet Günü etkinliklerine daha fazla yer verildiği de internet ortamında gözlemlenebilmektedir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. 25 KASIM KADINA YÖNELİK ŞİDDETE KARŞI ULUSLARARASI MÜCADELE GÜNÜ HABERLERİNİN ANALİZİ: HÜRRİYET VE MİLLİYET GAZETESİ ÖRNEĞİ

Bu bölümde, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü kapsamın da 25 Kasım ve 26 Kasım tarihli Hürriyet ve Milliyet Gazetelerinde yer alan haberlerinin incelemesi yapılmış ve haber metinlerinin yorumlaması yapılmıştır.

3.1. ARAŞTIRMANIN KONUSU VE AMACI

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'nün dünya tarihi açısından önemli bir yeri vardır. 25 Kasım günü, Dominik Cumhuriyeti iktidarının baskıcı yönetimine karşı direnen ve eleştiren Mirabal Kardeşler olarak bilinen 3 kız kardeşin, 25 Kasım 1960 yılında iktidar yanlısı kişiler tarafından tecavüz edilip sonrasında dövülerek öldürüldükleri günün tarihidir. Bu olaydan sonra 1981 yılında Dominik Cumhuriyetinde, Latin Amerika Kadın Kurultayı toplanarak Mirabal Kardeşlerin öldürüldüğü gün olan 25 Kasım'ı, Kadına Yönelik Şiddete Karşı Mücadele ve Dayanışma Günü olması için deklarasyon yayınlamışlardır. BM ise, 25 Kasım'ı 1999 yılında Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü olarak ilan etmiştir. Bu kararın ardından 25 Kasım tarihi dünya genelinde Mirabal Kardeşlerin ölümünü ve mücadelesini anma, Kadına yönelik her türlü şiddete mücadele etmek için dayanışma günü olmuştur.

Bu önemli gün doğrultusunda 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü, yapılan bu tez çalışmasında konu olarak ele alınmıştır.

Bu araştırmanın amacı, BM Genel Kurulu'nun 1999 yılında ilan ettiği 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'nü ve bu önemli günün Türkiye basınında ne şekilde yer aldığını ortaya koymaktır.

Çalışma, basının kadına yönelik şiddet haberini verirken ne derece sorumlu yayıncılık anlayışı ile yayın yaptığını incelemeyi amaçlamıştır. Şiddet gibi hassas bir konuya basının ne kadar yer verdiği çalışma açısından önemlidir.

3.2.ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Yapmış olduğum bu çalışma, Türkiye’de ve dünyada sosyal bir olgu haline gelen kadına yönelik şiddet kavramını ve 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü’nün basın tarafından nasıl yansıtıldığını kapsamakta olup, basında temsiliinin ortaya konulması açısından önemlidir. YÖK Ulusal Tez Merkezi web sitesinde, “ 25 Kasım ve Mirabal Kardeşler” anahtar kelimeleri ile yapılan aramalar sonucunda konu ile ilgili yayınlanmış bir tez bulunamamıştır. Böylece bu alanda yapılan herhangi bir tez çalışmasının olmadığı görülmüştür. Bu tez çalışmasının alanında yapılan ilk çalışma olması ve bundan sonra yapılacak olan benzer çalışmalara referans olacak olması açısından önemlidir.

3.3. ARAŞTIRMANIN VARSAYIMLARI

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü, Mirabal Kardeşlerin ölümlerinin anma ve kadına yönelik yapılan her türlü şiddete karşı mücadele etme açısından önemli bir tarihtir. Bu nedenle Türk basınında bu konunun gereken önemde yer almadığı varsayımlardan biridir.

Kadına şiddet ve kadın cinayetleri toplumsal bir sorun olmasına rağmen 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü kapsamında verilen haberler oluşturulurken, Türkiye’de kadına yönelik şiddete gereken dikkat çekilmemektedir.

3.4. ARAŞTIRMANIN KAPSAMI VE SINIRLILIKLARI

Çalışma, Hürriyet ve Milliyet Gazetelerinin 1999 ile 2019 yılları arasında 25-26 Kasım tarihli sayıları ile sınırlandırılmıştır. Çalışmanın bu tarihteki gazeteler ile sınırlandırılmasının nedeni, BM’nin 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü’nü 1999 yılında ilan etmesidir. Bu önemli gün 25 Kasım’da olmasına rağmen, 26 Kasım günü de çalışmanın analizine dahil edilmiştir. Bunun nedeni ise 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele

Günü ile ilgili haber ve etkinliklerin gazetelerde 1 gün sonra yer almasından kaynaklanmaktadır. Araştırma kapsamında ele alınan gazetelere Milli Kütüphane arşivinden ulaşılmıştır.

3.5. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Tez çalışması ilk olarak şiddet kavramının ne olduğunu tartışmış ve şiddete uğrayan kadınların basın haberlerinde nasıl yer aldığını incelemiştir. Sonrasında 25 Kasım gününün önemi ve BM Genel Kurulu'nun 1999 yılında ilan ettiği 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'nün, Hürriyet ve Milliyet Gazeteleri tarafından nasıl yansıtıldığını ortaya koymaya çalışılmıştır.

Ulusal düzeyde faaliyette bulunan iki gazetenin 1999 ile 2019 yılları arasındaki 25-26 Kasım tarihli gazetelerinde, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası mücadele gününün ve kadınlara yönelik şiddet olaylarının yer alış şeklini ortaya koymak amacıyla 'içerik analizi kullanılmış' ve yer alan haberlerin 'metin analizi' yapılmıştır.

3.6. ARAŞTIRMANIN BULGULARI

3.6.1. Hürriyet ve Milliyet Gazetelerinin kuruluş yılı ve tirajları

Tablo:3 Gazetelerin kuruluş yılı ve tirajları (Mart ayı 2020 yılı sayısı)

GAZETELER	KURULUŞ YILI	AYLIK BASKI SAYISI TOPLAMI	FİİLİ SATIŞ ADEDİ
HÜRRİYET	1948	8.453.265	216.354
MİLLİYET	1926	5.304.058	125.830

Milliyet Gazetesi 1926 yılında ilk sayısını yayınlarken, Hürriyet Gazetesi ilk sayısını 1948 yılında yayınlamıştır. Tablo 3'de görüldüğü gibi Hürriyet Gazetesi Mart ayı 2020 yılı fiili satış adedi 216.354'tür. Milliyet Gazetesi Mart ayı 2020 fiili satış adedi ise 125.830'dur. Buna göre Hürriyet Gazetesi tirajı, Milliyet Gazetesi tirajından yüksektir.

Tabloda verilen gazete tiraj bilgilerine (BİK) Basın İlan Kurumu'ndan ulaşılmıştır.

3.6.2. 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü ve şiddet ile ilgili haberlerin sayısına ilişkin bulguların analizi

Tablo:4 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü ve Kadına Yönelik Şiddet ile ilgili haberlerin toplam sayısı

GAZETELER	TOPLAM HABER SAYISI
HÜRRİYET	91
MİLLİYET	110

Bu tabloda, 1999 yılından 2019 tarihine kadar olan 25-26 Kasım tarihli incelediğimiz Hürriyet ve Milliyet gazetelerinde 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü ve kadına yönelik şiddet haberlerinin toplam sayısı yer almaktadır. Buna göre incelediğimiz gazetelerde toplam 201 haber yer almaktadır. Bu haberlerden 91'i Hürriyet Gazetesinde yer alırken, 110'u da Milliyet Gazetesinde yer almaktadır. Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü ve Kadına yönelik şiddet haberlerinin gazetelere göre dağılımını incelediğimizde, Milliyet Gazetesinin toplam 110 haber ile bu konuya daha çok yer veren gazete olduğu görülmektedir.

3.6.3 Gazetelerde yer alan 25 Kasım Günü ve kadına şiddet ile ilgili fotoğraflı ve fotoğrafsız haberlere ilişkin bulguların analizi

Tablo:5 Fotoğraflı ve fotoğrafsız haberlerin gazetelerde dağılımı

GAZETELER	FOTOĞRAFLI HABER SAYISI	FOTOĞRAFSIZ HABER SAYISI	TOPLAM HABER SAYISI
HÜRRİYET	81	10	91
MİLLİYET	90	20	110

Bu tabloda, gazetelerin 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü ve bu önemli günde kadına yönelik şiddet haberlerinin verilirken kullandığı fotoğraflı ve fotoğrafsız haberleri incelenmiştir. Hürriyet gazetesi toplam 91 olan haberlerinin 81’inde fotoğraf kullanmış, 10’unda ise fotoğraf kullanılmamıştır. Milliyet gazetesinin fotoğraflı haber sayısı ise 90 iken, fotoğrafsız haber sayısı 20 olmuştur.

3.6.4. 25 Kasım Günü ve kadına şiddet ile ilgili haberlerin verildikleri sayfa ile ilgili bulgularının analizi

Tablo:6 Haberlerin gazetelerde yer aldığı sayfa

GAZETE SAYFASI	HABER SAYISI
BİRİNCİ SAYFA	28
İKİNCİ SAYFA	7
ÜÇÜNCÜ SAYFA	25
İÇ SAYFALAR	141
TOPLAM	201

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü ve bu gün kapsamında incelenen kadına yönelik şiddet haberlerinin gazetelerin hangi sayfalarında yer verildiğine baktığımızda 28 haberin birinci sayfada, 7 haberin ikinci sayfada, 25 haberin üçüncü sayfada ve 141 haberin diğer iç sayfalarda yer aldığı görülmektedir.

Haberlerin yer verildiği sayfalara baktığımızda, konunun birinci, ikinci ve üçüncü sayfalarından ziyade diğer iç sayfalarında yer aldığı görülmektedir. Bu da gazetelerin 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü’nün ve bu önemli günde yer alan kadına yönelik şiddet haberlerinin okuyucunun karşısına gereken önemde sunulmadığını göstermektedir.

3.6.5. Hürriyet ve Milliyet gazetelerinde haberlerin verildikleri sayfa ile ilgili bulguların analizi

Tablo:7 Hürriyet ve Milliyet Gazetelerine göre haberlerin yer aldığı sayfa

GAZETE SAYFASI	HÜRRİYET	MİLLİYET	
BİRİNCİ SAYFA	12	16	28
İKİNCİ SAYFA	1	6	7
ÜÇÜNCÜ SAYFA	21	4	25
İÇ SAYFALAR	57	84	141
TOPLAM	91	110	201

Bu tabloda araştırma kapsamında incelenen Hürriyet ve Milliyet gazetelerinin, Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü ve bu gün kapsamında kadına yönelik şiddet haberlerinin hangi sayfalarda yer aldığı belirlenmiştir. Buna göre Hürriyet gazetesinin birinci sayfasında 12 haber, ikinci sayfasında 1 haber, üçüncü sayfasında 21 haber, iç sayfalarında ise 57 haber yer almıştır. Milliyet gazetesinin incelemesinde de toplam 110 haberinden 16'sının birinci sayfada, 6'sının ikinci sayfada, 4'ünün üçüncü sayfada, 84 haberin ise iç sayfalarda yer aldığı görülmektedir.

İnceleme sonucunda Milliyet Gazetesinin, Hürriyet Gazetesine göre birinci ve ikinci sayfada verdiği haber sayısı daha fazladır. Hürriyet Gazetesinin ise üçüncü sayfasında, Milliyet Gazetesinden daha fazla haber yer almaktadır. İç sayfalardaki haber sayılarına baktığımızda da, Milliyet Gazetesinde daha fazla haberin olduğu görülmektedir.

Tabloda görüldüğü gibi gazetelerin gereken önemde haberleri veremediği sonucuna varılmaktadır. Gazetelerin incelendiği süre göz önüne alındığında, konu ile ilgili haber sayılarının yetersiz olduğu ve bu haberlerin verildiği sayfalara göre konuya yeterince dikkat çekilmediği sonucuna ulaşılmaktadır.

3.6.6. 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü’ne ilişkin haberlerin ve diğer şiddet haberlerinin konularına ilişkin bulguların analizi

Tablo:8 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Gününe ilişkin haberlerin ve diğer şiddet haberlerin konuları

HABERİN KONUSU	HÜRRİYET GAZETESİ HABER SAYISI	MİLLİYET GAZETESİ HABER SAYISI	TOPLAM HABER SAYISI
25 KASIM KADINA YÖNELİK ŞİDDETE KARŞI ULUSLARARASI MÜCADELE GÜNÜ HABERLERİ	28	36	64
FİZİKSEL ŞİDDET HABERLERİ	12	15	27
EYLEM/ PROTESTO HABERLERİ	18	18	36
KADIN CİNAYETİ HABERLERİ	19	16	35
ARAŞTIRMA HABERLERİ	3	18	21
PANEL HABERLERİ	1	2	3
EĞİTİM HABERLERİ	4	1	5
CİNSİYET EŞİTLİĞİ HABERLERİ	4	3	7
İSTİSMAR HABERLERİ	1	--	1
SİVİL TOPLUM KURULUŞLARININ ETKİNLİKLERİ HABERLERİ	1	--	1
EKONOMİK ŞİDDET HABERLERİ	-	1	1
TOPLAM HABER SAYISI	91	110	201

1999 yılından 2019 tarihine kadar incelediğimiz 25-26 Kasım tarihli Hürriyet ve Milliyet gazetelerinde, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'ne ilişkin haberler yer alırken, bu önemli gün üzerinden kadına yönelik şiddet haberleri de yer almıştır. Bu önemli gün üzerinden ayrıca kadın eğitimi, kadın eylemleri, cinsiyet eşitliği, sivil toplum kuruluşları etkinlikleri, kadın cinayetleri, istismar, panel ve kadına yönelik şiddet ile ilgili araştırma gibi haber konuları da yer almıştır.

İncelenen gazetelerde 1999 tarihinden 2019 yılına kadar olan 25-26 Kasım tarihli Hürriyet ve Milliyet gazetelerinde, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'ne ilişkin toplamda 64 haberin yer aldığı görülmüştür. Bu haberlerden 28'i Hürriyet gazetesinde yer alırken, 36'sı ise Milliyet gazetesinde yer almıştır. Çalışmanın geniş bir zaman dilimini kapsamasına rağmen, gazetelerde yer alan Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'ne ilişkin haber sayısının az olduğu görülmektedir.

Bu önemli gün üzerinden gazetelerde yer alan kadına yönelik fiziksel şiddet haberleri sayısı 27 olmuştur. Bu haberlerden 12'si Hürriyet gazetesinde, 15'i de Milliyet gazetesinde yer almıştır. Gazetelerde toplamda 36 haber olarak yer alan kadın eylemleri ve protesto haberleri ise Milliyet ve Hürriyet gazetesinde 18'er haber olarak görülmektedir. Kadın cinayetleri haberlerinin 19'u Hürriyet gazetesinde, 16'sı ise Milliyet gazetesinde olmak üzere toplamda 35 haber olarak gazetelerde yer almaktadır.

25 ve 26 Kasım tarihli gazetelerde kadına yönelik yapılan her türlü şiddet ve cinayeti konu alan araştırma haberlerinin gazetelerde toplam sayısı 21'dir. Bu haberlerden 18'si Milliyet gazetesinde, 3'ü ise Hürriyet gazetesinde yer almaktadır. Yine bu önemli gün üzerinden yapılan kadına yönelik şiddet konusu ile ilgili gazetelerde 3 panel haberi bulunmaktadır. Bunlardan 2'si Milliyet gazetesinde, 1'i Hürriyet gazetesindedir. Gazetelerde yer alan STK etkinlikleri haberi sayısı ise 1'dir. Bu haber de Hürriyet gazetesinde yer almaktadır.

Kadına yönelik şiddete karşı mücadele günü üzerinden cinsiyet eşitliği konusu ile ilgili Hürriyet Gazetesinde 4, Milliyet Gazetesinde 3 olmak üzere toplam 7 habere yer verilmiştir. Hürriyet Gazetesin de ayrıca 1 istismar haberine de yer

verilmektedir. Gazetelerde yer alan haber konularından biri de ekonomik şiddettir ve sadece Milliyet Gazetesinde 1 habere yer verilmiştir. Son olarak yine bu önemli gün üzerinden kadının eğitimi ile ilgili gazetelerde toplamda 5 haber görülmektedir. Bu haberlerden 4'ü Hürriyet Gazetesinde, 1'i de Milliyet Gazetesinde yer almaktadır.

3.6.7. Milliyet ve Hürriyet Gazetelerinin 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü ile Kadına Yönelik Şiddete ilişkin Yaptıkları Haberlerinin bulgularının analizi

RESİM 1- HÜRRİYET GAZETESİ 25 KASIM 2000 SAYISI 3. SAYFA

Hürriyet Gazetesi'nin 25 Kasım 2000 tarihli nüshasında yer alan, 'Koca Kurbanı' başlıklı haberde, kadının eşi tarafından kandırılması sonucunda uyuşturucu madde taşıırken yakalanması ve sonrasında cezaevine konulmasını anlatılmıştır. Eşin duruşma esnasında eşinin taşıdığı paketin içeriğinden haberi olmadığını ifade etmesine karşın her ikisinin de tutukluluğuna karar verilirken, çiftlerin 2 çocuğunun da İngiliz Başkonsolosluğuna teslim edilmesi de haberde yer almıştır. Bu haberi incelediğimizde Kadına Yönelik Şiddet çeşitlerinden ekonomik şiddet mağduru bir eşin haberi yer aldığı görülmektedir.

RESİM 2- HÜRRİYET GAZETESİ 25 KASIM 2002 SAYISI 3. SAYFA

Hürriyet Gazetesi'nin 25 Kasım 2002 tarihli nüshasında, 'İki kardeşe abla infazı' başlıklı haberde boşanmış bir ailenin 3 kız kardeşlerinden en büyüğü olan ablanın kötü yola düştüler diyerek 2 kız kardeşinden birini öldürmesi diğerini de silahla yaralaması konu edilmiştir. Bu haberde de aile için şiddetin sadece eşler veya anne babadan değil, kardeşler arasında da yaşandığını gözlemlenmektedir.

RESİM 3- HÜRRİYET GAZETESİ 25 KASIM 2003 SAYISI 6. SAYFA

Hürriyet Gazetesi'nin 25 Kasım 2003 tarihli gazetesinde, 'Her üç kadından biri tecavüz kurbanı' başlığıyla yer alan haberde tezimizin konusu olan 25 Kasım Kadına Şiddetle Uluslararası Mücadele Günü ile ilgili eylem planı öncesinde tespitlerin yer aldığı bir haber konu edilmiştir. Sadece ülkemizin değil, dünyanın birçok ülkesinin sorunu olduğunu gösteren bir araştırmanın haberidir. Bu nedenle ülkemizde bu tip sorunların ortaya basın tarafından gündeme getirilmesi de çözüme ulaşılması içinde önemli bir adım olarak görülmektedir.

RESİM 4- HÜRRIYET GAZETESİ 25 KASIM 2004 SAYISI 3. SAYFA

Hürriyet Gazetesi'nin 25 Kasım 2014 tarihli nüshasında, 'Tacizci ev sahibine 2 yıl 10 ay' başlığıyla verilen haberde fiziksel bir şiddet olan tecavüze yeltenen ev sahibi konu alınmıştır. Ülkemizde genellikle 3. Sayfa haberleri dediğimiz olumsuz haberlerin yer aldığı sayfalardan manşetlere taşınması durumunda ilgililerin daha fazla bu konularda yasal yaptırımlar yapmasının da önünü açacağını düşünülmektedir.

RESİM 5- HÜRRIYET GAZETESİ 26 KASIM 2004 SAYISI 22 SAYFA

Haberimizde Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan'ın bir kermese katılırken yakasındaki rozete istinaden Hürriyet Gazetesi'nin 26 Kasım 2004 tarihli nüshasında yapılan haber konu edilmiştir. 'Kadın'a şiddete Son'a destek' başlığıyla verilen haber küçük verilmesine karşın, mücadeleye destek verilmesi nedeniyle önemli bulunmaktadır. Bu nedenle gerek basının gerekse ülkemizi yönetenlerin bu tip hassasiyetlerinin artırılması ile sorunların çözümüne yönelik hareketlerinde artmasını umulmuştur. Haber ile de 25 Kasım etkinliklerine bir nevi destek verilmiştir.

RESİM 6- HÜRRİYET GAZETESİ-26 KASIM 2004 SAYISI 22. SAYFA

Hürriyet Gazetesi'nin 26 Kasım 2004 yılında yayınladığı haberde, 'Şiddete karşı kürtçe afiş' başlığıyla Van'da bir kadın derneği Başkanı Zozan Özgökçe'nin, Kadına Yönelik Şiddete dikkat çekmek için, Türkçe ve İngilizcenin yanı sıra Kürtçenin yoğun konuşulduğu bir bölge olması nedeniyle Kürtçe afişler yaparak sesini duyurmaya çalışmıştır. 25 Kasım etkinliklerine eylemle tepki veren dernek başkanını da bu yönüyle muhabir haberleştirmiştir.

RESİM 7- HÜRRİYET GAZETESİ-26 KASIM 2004 SAYISI 22. SAYFA

2003 yılında erkek arkadaşı olduğu gerekçesiyle kardeşi tarafından öldürülen Kader Demirel'in, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetin Uluslararası Mücadele Günü nedeniyle mezarı başında anılmıştır. 'Töre kurbanı unutulmadı' başlığıyla verilen haberde cinayete kurban giden Kader Demirel gibi başka kadınlarında öldürülmemesi temennilerinde bulunmuştur.

RESİM 8- HÜRRİYET GAZETESİ-26 KASIM 2004 SAYISI 22. SAYFA

Hürriyet Gazetesi 26 Kasım 2004 tarihli nüshası Ankara eki bölümünde, Kadına Yönelik Şiddet haberleri ve çeşitli araştırmaların yer aldığı sayfa yapılmıştır. Burada yer alan haberlerde şiddet haberlerinin yanı sıra 25 Kasım etkinliğine dikkat çekecek haberler de yapılmıştır. ‘Beş kadından birine şiddet, Avukatın yanında bile saldırdılar’ başlığıyla verilen her iki haberde de mağdur kadınların acil taleplerinin de yer aldığı bölümde yer almaktadır.

RESİM 9- HÜRRİYET GAZETESİ 25 KASIM 2005 SAYISI 1. SAYFA

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddette Uluslararası Mücadele Günü’ne dikkat çektiğimiz ve gazetelerde yer alış biçimlerine baktığımız tez incelememizin sonuç bölümünde de belirttiğimiz gibi yeteri derece de basında bugün ile ilgili haberler yer almadığının en bariz örneği bu haberdır. Hürriyet Gazetesi’nin 25 Kasım 2005 tarihli nüshasının 1. Sayfasında 2 sütuna 10 cm’lik bir yere sığdırılmıştır, ‘Her 6 kadından biri aile içi şiddete maruz kalıyor’ başlıklı haberi görülmektedir. Maalesef 2005 yılında konu ile alakalı başka da haber yapılmamıştır.

RESİM 10- HÜRRİYET GAZETESİ 25 KASIM 2006 SAYILI 3. SAYFA

Ülkemizde kadına yönelik şiddetin ne derece acımasız ve hunharca yapıldığının göstergesi olan bu haberimizde, ‘Cinsel tacizden yakalandı, iki cinayeti de ortaya çıktı’ başlığıyla adeta bir suç makinasından bahsedilmiştir. Cinsel taciz ve tecavüz vakaları olan ve sorgusu esnasında 7 yıl önce 13 yaşındaki bir kız çocuğuna tecavüze yeltendiği karşı koyması sonrasında başını kuma gömüp cinsel organına hortum sokarak öldürdüğünü itiraf eden suçlunun insanı dehşete düşürmektedir. Ancak böylesi bir suçlunun haberinin yine iç sayfada verilmesi de mücadelenin ne kadar önemsendiğini ortaya koymaktadır.

RESİM 11- HÜRRİYET GAZETESİ-25 KASIM 2006 SAYISI 4. SAYFA

İncelemelerimizde ülkemizin diğer bir sorunu olan töre cinayetleri de haber olarak önümüze çıkmaktadır. İşte 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Uluslararası Mücadele Günü’nün önemi burada bir kez daha çıkmaktadır. Haberde boşanmış olan bir iki çocuklu anne babasının yanına yerleşmiştir. Sonrasında başka birisiyle yaşamaya başlayınca aile meclisi ölümüne karar vermiştir. Babası tarafından başından vurularak öldürülen genç kadın, töre kurbanı olmuştur. Haberin başlığında da yer aldığı gibi, “Töre cinayeti sanığı babaya ömür boyu hapis cezası” babası da ömür boyu hapse çarptırılmıştır.

RESİM 12- HÜRRİYET GAZETESİ 25 KASIM 2006 SAYISI 6. SAYFA

Hürriyet Gazetesi'nin 25 Kasım 2006 tarihli nüshasında iki haber kadına yönelik yaşanan şiddetle alakalı yer almıştır. Birincisi, 'Spermci profesöre 3 yıl hapis cezası' başlığıyla verilen haberde Kadın Hastalıkları ve Doğum Uzmanı olan bir profesör, başka kişilerden aldığı spermleri başka kadınlara nakil yaptığı gerekçesiyle beraberindeki 6 doktorla birlikte hapis cezasına mahkum edilirken, kadınlar da cinsel şiddet mağduru olmuştur. Diğer taraftan polis sevgilisi tarafından bilinmeyen bir tartışma nedeniyle öldürülen bir ebeğin haberi yer almaktadır. 'Polis sevgilisi kurşuna dizdi' başlığıyla verilen haberde 15 kurşunu birden sevgilisinin üstüne sıkarak ölümüne neden olurken, kadınların yaşadığı cinayete örnek bir haber daha tarihin tozlu sayfalarında yerini almıştır.

RESİM 13- HÜRRİYET GAZETESİ 25 KASIM 2007 SAYILI 6. SAYFA

Kadına Yönelik Şiddetle Karşı Uluslararası Mücadele Günü kapsamında Uluslararası Af Örgütü'nün 2007 yılı raporuna göre istatistiki bir haber yapılarak, 'Kadınlarımızın %54'ü kocasından şiddet görüyor' başlığıyla verilmiştir. Şanlıurfa ilimizde töre kurbanı olan 20 kadını, 25 Kasım etkinlikleri kapsamında mezarlıkta üzerlerine kefen giyerek anma yapan kadın dernekleri haberi de, 'Mezarlık'ta kefenli

tepki' diye yer almıştır. Tüm bu önlemlere ve yasalara karşı kadına şiddet olaylarının sürdüğü görülmektedir. Sadece yasal düzenlemelerle, yönetmeliklerle değil, basının kamuoyu oluşturma noktasında üzerine düşeni yapması ve toplumun tüm kesimlerini harekete geçirmesi, sonrasında bu tip haber ve istatistikleri daha az yer vermesi umut edilmektedir. Bu tip haberlerin onun için önemi farkındalık yaratması açısından çok önemlidir.

RESİM 14- HÜRRİYET GAZETESİ 26 KASIM 2007 SAYISI 6. SAYFA

Kadına Yönelik Şiddete karşı halk bilinçlendikçe şiddete karşı koyacak eylem ve etkinliklerde artmaya başladığını incelediğimiz haberlerde görmekteyiz. Taksim Meydanında 25 Kasım etkinlikleri kapsamında, 'Kadınlar şiddeti protesto etti' başlığıyla verilen haberde kadın derneklerinin aktivitelerine küçükte olsa yer verilmiştir. Yine ülkemizde hayata geçirilen, 'Aile içi Şiddete Son' kampanyasının başarılı faaliyetleri de yurt dışından ödüller almaya başladığını da gösteren bir haber olan, "Aile içi şiddete Son'a bir ödül daha" diyerek gazete de yer verilmiştir.

RESİM 15- HÜRRİYET GAZETESİ 26 KASIM 2007 SAYISI 6. SAYFA

Hürriyet Gazetesi'nin 25 Kasım 2007 tarihinde 6. Sayfasında yer verdiği haberde, 'Kadın'a şiddete son gününde eşini elbise askısıyla dövdü' başlığıyla verildiği görülmektedir. 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Mücadele Günü'nde eşine yaptığı fiziksel şiddeti konu alan haberde toplumda sadece kadınların değil, tüm kesimlerin eğitiminde geçirilmesi gerektiği gösterilmiştir.

RESİM 16- HÜRRİYET GAZETESİ 26 KASIM 2007 SAYISI 3. SAYFA

Toplumsal olaylarda emniyet güçlerinin de kadınlara yönelik müdahalelerinde sertliği görmüş olacak ki, Emniyet Genel Müdürlüğü 2007 yılında aldığı karar ile müdahale yöntemlerinde kadınlara daha hassas davranılması gerektiği kararı sonrasında polislerin bu konuda eğitiminde geçeceğini duyurmuştur. 'Polise kadına şiddet eğitimi' başlığıyla verilen haberde, Polis Merkezlerinde görev yapan polislerin eğitimi için 2 ana başlıkta eğitimlerin verileceği, kadına yönelik şiddetin önlenmesinde önleyici kuvvet olan polislerinde bu konuda olaylara müdahale konusunda imzalanan protokollere aykırı bir durumun ortaya çıkmaması amaçlandığı ifade edilmiştir.

RESİM 17- HÜRRİYET GAZETESİ 26 KASIM 2007 SAYISI 11. SAYFA

İstenmeyen olayların yaşanmaması için Çağdaş Kadın ve Gençlik Vakfı'nın kadına yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla, 'Şiddet artık bu evde yaşamayacak' sloganıyla başlattığı eğitim çalışmasını gazetede aynı başlıkla sayfalarına taşımıştır. Sivil Toplum ile ilgili kamu kurumlarının ortaklaşa hayata geçirdikleri proje ile kamuoyu bilgilendirilmeye çalışılmıştır.

RESİM 18- HÜRRİYET GAZETESİ 25 KASIM 2008 SAYISI 7. SAYFA

Hürriyet Gazetesi'nin paydaşı olduğu, ' Aile içi Şiddete Son' kampanyası kapsamında 25 Kasım etkinlikleri gerçekleştirilmiştir. 25 Kasım 2008 tarihinde yayınlanan haberde yine bir eğitim faaliyeti ile 'Türk kadınının yarısı en az bir kez şiddete maruz kalıyor' ve yine aynı sayfa da, 'Bir milyon çocuk gelin var' başlığıyla iki habere yer verilmiştir. Çeşitli paneller düzenlenerek eğitimler verilmeye çalışıldığını, ancak bu konuda yapılan çalışmaların yeterli düzeyde olmadığına da dikkat çekilmiştir.

RESİM 19- HÜRRİYET GAZETESİ 26 KASIM 2008 SAYISI 6. SAYFA

Hürriyet Gazetesi'nin 26 Kasım 2008 tarihli manşetinde ve 4. Sayfaya devam haberi olarak verilen haberde, 'Bir babanın töre savaşı' başlığıyla esasında çok önemli bir noktaya parmak basılmıştır. 25 Kasım etkinlikleri kapsamında değerlendirilen haberde esasında diğer babalara ve eşlere de töre nedeniyle hiçbir kadının öldürülmemesi gerektiği mesajı yine töreye karşı duruş sergileyen bir baba vasıtasıyla verilmektedir. Yine aynı tarihte gazetenin 4. Sayfasında yer alan haberde de İzmir'de şiddete karşı yürüyüş yapan kadınların haberi, 'Kadına şiddete hayır eylemi' başlığıyla yer verilmiştir.

RESİM 20- HÜRRİYET GAZETESİ 26 KASIM 2008 SAYISI 4. SAYFA

'Gazetecilere hatırlamıyorum, savcıya kızımı ben öldürdüm' başlığıyla verilen haberde kadının hayattan bir beklentisi olmadığı için kendisinin intihar girişimi öncesinde kendisinin ölümünden sonra kızına kendisinden daha iyi kimsenin bakamayacağı düşüncesiyle önce kızını boğduğunu sonrasında hap içerek intihar ettiği ifade edilmiştir. Hap içerek intihar eden annenin kurtarılarak gözaltına alındığı

ve gazetecilere farklı, savcılıkta farklı ifade vermesinden de psikolojik sorunları bulunan bir anne profili ile karşımıza çıkmaktadır. Bu sefer kadına yönelik şiddet bir başka kadın tarafından kayıtlara geçmiştir.

RESİM 21- HÜRRİYET GAZETESİ 26 KASIM 2008 SAYISI 8. SAYFA

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü kapsamında yapılan fotoğrafsız bir haber Hürriyet Gazetesi'nin 26 Kasım 2008 tarihli nüshasında 8. Sayfasında, 'Sivil toplum şiddet için meydana çıktı' başlığıyla verilmiştir. Birçok sivil toplum örgütünün üyesi olduğu Ankara Kadın Platformunun haberi ile toplum şiddete karşı duyarlı olmaya davet edilmiştir.

RESİM 22- HÜRRİYET GAZETESİ 25 KASIM 2009 SAYISI 3. SAYFA

Hürriyet Gazetesi'nin 25 Kasım 2009 tarihli Ankara eki 3. Sayfasında, 'Şiddete karşı ayağa kalkın' başlığıyla verilen haberde kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum örgütlerinin 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Mücadele Günü kapsamında yapılacak olan etkinliklerle ilgili geniş bir haber verilmiştir. Yine aynı haberin içinde hamile bir kadının kocasından şiddet gördüğünü içeren birde alt başlık oluşturulurken, katledilen Mirabal kardeşlerle ilgili de aynı haber içinde bilgilendirme yapıldığı görülmektedir.

RESİM 23- HÜRRİYET GAZETESİ 26 KASIM 2009 SAYISI 7. SAYFA

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Mücadele Günü kapsamında Hürriyet Gazetesi'nin himayesinde gerçekleştirilen Aile İçi Yardım Hattı projesi ile ilgili haberi 7. Sayfanın manşetinde, 'Hürriyet'e 9 ülke 77 ilden telefon geldi' yer vermiştir. Sadece bu tablo bile ülkemiz ve dünyada kadına yönelik şiddetin boyutlarını ortaya koymaktadır. Diğer taraftan gazetenin 7. Sayfasının tamamında kadına yönelik şiddet ile ilgili, haberlere yer verilmiştir.

RESİM 24- HÜRRİYET GAZETESİ 25 KASIM 2010 SAYISI 5. SAYFA

Hürriyet Gazetesi'nin 25 Kasım 2010 tarihli nüshasında, Kadına Yönelik Şiddetin dünya da ve ülkemizde ortaya çıkan korkunç verilerini paylaşarak ibret verici bir haber yapılmıştır. 'Kadınlar şiddeti yakından tanıyor' başlığı ile verdiği haberin spotunda ise, '6 dakikada bir tecavüz' başlığıyla verdiği haberde ise cinsel şiddetin boyutlarını göz önüne serilmektedir. 'Mücadelenin adı Kelebek kardeşler' başlıklı tez konumuzun baş aktörleri Mirabal Kardeşlerin yaşadığı korkunç olaydan da bahsederek, 25 Kasım tarihinin neden ilan edildiği sorusuna bir nevi cevap verilmiştir.

RESİM 25- HÜRRİYET GAZETESİ 26 KASIM 2010 SAYISI 3. SAYFA

Kadına Yönelik Şiddete Karşı Mücadele Günü'nde, bu sefer kadınların kendilerini dövdüğü iddiasıyla beraber yaşadıkları evde bir erkeğin üzerine ilk önce kızgın yağ atıp sonra bıçaklayarak öldürmesi sonucunda mahkemede yapılan karar duruşması haberine yer verilmiştir. Bir erkeğin şiddetine karşılık canavarca hisle bir kadının işlediği cinayet davasının karar duruşması haberi de, ' 3 Kadın 1 erkek cinayet ve karar' başlığıyla yer verilmiştir.

RESİM 26- HÜRRİYET GAZETESİ 26 KASIM 2010 SAYISI 3. SAYFA

Kadına yönelik şiddet sonrası cinayetle sonuçlanan haberlerin büyük bir bölümünde ve kadın derneklerinin yaptığı araştırmalar sonucunda kadın cinayetlerinde tasarlama ve kaza süsü verilmesi örneğine bu haberde rastlanılmaktadır. 'Kazada ölen Demet dövülmüş' başlığıyla verilen haberde polis memuru olan kişi sevgilisinin babası tarafından evlenmelerine izin verilmeyince birlikte bindikleri arabada kaza geçirmiş, kız arkadaşı ölmüştür. Baba'nın iddiasına

göre kız arabaya binmeden önce darp edildiği ve bundan dolayı öldürüldüğünü iddia etmesi sonucunda otopsi yapılmasına karar verilmiştir.

RESİM 27- HÜRRİYET GAZETESİ 26 KASIM 2010 SAYISI 3. SAYFA

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Uluslararası Mücadele Günü kapsamında basın toplantısı düzenleyen Çankaya Belediye Başkanı Bülent Tanık, kadına yönelik şiddeti, topluma karşı işlenmiş bir şiddet olarak gördüklerini belirtip, “Çankaya’da hedef kadın dostu kent’ sloganıyla yola çıktıklarına yer veren bir haber gazetede yer almıştır.

RESİM 28- HÜRRİYET GAZETESİ 26 KASIM 2010 SAYISI 4. SAYFA

Türk Eczacılar Birliği’nin yaptığı araştırma sonuçlarını açıklayan TEB Saymanı Nevin Taşlıçay’ın açıklaması içersin de belirttiği, ‘Katilimi biliyorum’

başlığıyla kadın cinayetlerinin % 75’ni eşleri veya tanıdıkları kişilerin yaptığına dikkat çekmiştir. Dönemin Avrupa Birliği Bakanı Egemen Bağış’ta, 25 Kasım tarihinde gerçekleştirdiği basın açıklamasında Kadına Yönelik Şiddet ile ilgili, ‘Bağış, “Yasalar yeterli değil” sözü başlığa çekilmiştir. Bağış yasaların yeterli olmamasının yanı sıra zihniyetlerin değişmesi gerektiğini ifade etmiştir.

RESİM 29- HÜRRİYET GAZETESİ 25 KASIM 2011 SAYISI 2. SAYFA

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Uluslararası Mücadele Günü ilan 25 Kasım 1999 tarihinde kararı alınmıştır. Hürriyet Gazetesi’nin 25 Kasım 2011 tarihli haberinde ise AB’nin öngördüğü sözleşmenin onaylanması uygun bulunması ile ilgili TBMM’de tüm partilerin oylarıyla oy birliği ile kabul edilmesine haberde yer verilmiştir. Böylelikle kadına yönelik şiddet olaylarında ülkemizde koruma ve tedavi giderlerinin yapılabilmesinin önü açılmıştır.

RESİM 30- HÜRRİYET GAZETESİ 25 KASIM 2011 SAYISI 9. SAYFA

Hürriyet Gazetesi'nde 26 Kasım 2011 tarihli nüshasında bu seferde Mısır'da yaşanan kadına şiddet olayı haber yapılmıştır. Mısır'da haber yaptığı sırada gözaltına alınan bir kadın gazetecinin polisler tarafından cinsel tacize uğradığını konu alan haberde, “ 5-6 kişi etrafımı sardı göğüslerimi elledi” başlığıyla verilmiştir. Tacizcilere karşı önlem alması gerekenlerin bizzat tacizde başrol oynaması da, olayın bir başka yönü. Onun içinde eğitimin ve zihniyetin önemi bir kez daha ortaya çıkmaktadır.

RESİM 31- HÜRRİYET GAZETESİ 26 KASIM 2011 SAYISI 1. SAYFA

Kadına Yönelik Şiddetle Uluslararası Mücadele Günü etkinlikleri kapsamında Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının düzenlediği etkinliği sür manşette haberleştiren Hürriyet Gazetesi, ‘ Kadına şiddetin cezası artmalı’ başlığıyla verilmiştir. Aile içi Şiddete Karşı Avrupa Birliği sözleşmesini onaylayan ilk ülke olduğumuzun da altı çizilmiştir. Geçmiş yıllara oranla Kadına Şiddete karşı toplumun farklı kesimleri de Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının harekete geçirmek için çalışmalar yapıldığı söylenebilmektedir.

RESİM 32- HÜRRİYET GAZETESİ 26 KASIM 2011 SAYISI 8-9 SAYFA

Hürriyet Gazetesi'nin öncülüğünde Aile İçi Şiddete Son kampanyasının hamisi olması nedeniyle bu tarihten itibaren kadına yönelik şiddet haberlerine de daha fazla yer verdiğini görülmektedir. Sür manşetten iç sayfada da iki tam sayfa kadın haberlerine yer verdikleri bu nüshasında görülmektedir. 8 ve 9. Sayfa da yer alan haberlerin başlıkları ise şöyle; 'Gözler Siirt'teki utanç davasında-Okumak, yazmak kadınlara iyi gelecek-Kadınların yarısı oylamada yoktu'.

RESİM 33- HÜRRİYET GAZETESİ 25 KASIM 2012 SAYISI 3. SAYFA

Kadına Yönelik Şiddete algı oluşturmak için, bir siyasi partinin ilçe kadın kolları üyeleri 25 Kasım 2012 tarihinde Ankara'da farklı bir eyleme imza atılmıştır. Gözlerini makyaj ile morartan kadınların haberi, 'Şiddete tiyatrolu protesto' başlığıyla gazete de yer almıştır. Farkındalık oluşturmak için kadınlar tiyatro ile ayrıca şiddete tevessül edenlere de mesaj verilmiştir.

RESİM 34- HÜRRİYET GAZETESİ 26 KASIM 2013 SAYISI 1. SAYFA

Tarihler 26 Kasım 2013'ü gösteriyor. Hürriyet Gazetesi'nin 1. Sayfasında yer alan haber, 'Erkeksen kadını öldürme' başlığıyla verilmiştir. Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu üyeleri tüm illerde valiliklere giderek, her gün 5 kadın cinayeti yaşandığını ifade ederek, koruma kararı olan kadınların sıkı bir şekilde korunmalarının ve öldürülmemeleri için önlem almaları talep etmişler.

RESİM 35- HÜRRİYET GAZETESİ 26 KASIM 2013 SAYISI 5. SAYFA

Gazete arşiv taramamızda özellikle Hürriyet Gazetesinde geçmiş yıllara oranla kadına yönelik şiddete karşı mücadele günü etkinliklerine daha fazla yer verildiği görülmektedir. 26 Kasım 2013 tarihli nüshasında, 'Dayakçılar ıssız adada ıslah edilsin' manşetiyle verilirken, 'Kadına şiddete karşı 12 ödev, Cinayet silahı bu kez poşu, Kadınları koruyun ve Babalarda eylemde' başlıkları ile yer verilmiştir.

RESİM 36- HÜRRİYET GAZETESİ 26 KASIM 2014 SAYISI 1. SAYFA

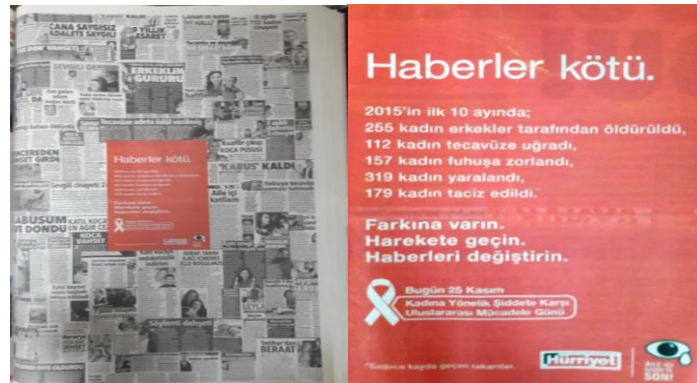
Kadına Yönelik Şiddete Karşı Mücadele Günü kapsamında Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın sözleri 1. Sayfada yer bulmuştur. Erdoğan'ın, “ Kadınla erkeği eşit konuma getiremezsiniz. Fıtrata terstir” sözleri üzerinden yapılan eleştirilere yer verilirken, sadece Hürriyet Gazetesi'nde değil, New York Times, Guardian, Washington Post, Die Welt gazetelerinde de yer bulmuş. Hürriyet Gazetesinden de haber, 'Eşitlik yoksa adalet olmaz' başlığıyla verilmiştir.

RESİM 37- HÜRRİYET GAZETESİ 26 KASIM 2014 SAYISI 18-19. SAYFA

Hürriyet Gazetesi'nin 26 Kasım 2014 tarihli sayısında 1. Sayfadan verilen haberin devamı ve farklı kadına yönelik şiddet haberleri 18 ve 19. Sayfalarında tam sayfa olarak haberler değerlendirilmiştir. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın, sözleri sonrasında yapılan açıklamalara yönelik, 'Fıtrat isyanı' başlığı verilirken, farklı kurum ve kuruluşlar ile kişilerin açıklamaları ile toplumun her kesiminin kadına yönelik haberlere verdiği demeçlerle 2 tam sayfa haber yapılmıştır.

RESİM 38- HÜRRİYET GAZETESİ 25 KASIM 2015 SAYISI 3. SAYFA

25 Kasım 2015 tarihinde yayınlanan Hürriyet Gazetesinin 3. Sayfasında farklı bir mizanpaj ile 2015 yılının 10 aylık kadına şiddet haberlerinden oluşan bir haber yapılmıştır. Tam ortasına da görsel olarak bir ilan ile, ‘Haberler kötü’ başlığıyla 2015 yılına ait kadın cinayetleri, tecavüz vakaları, fuhuşa zorlama, kadın yaralanmaları ile kadın taciz istatistiklerinden oluşan bir ilan yayınlanarak, ‘ Farkına varın. Harekete geçin. Haberleri değiştirin’ diyerek meslektaşlarına da bir nevi uyarıda bulunmuşlardır.

RESİM 39- HÜRRİYET GAZETESİ 26 KASIM 2015 SAYISI 3. SAYFA

‘Fail ve mağdura birlikte takip’ başlığı ile verilen haberde 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü etkinlikleri kapsamında Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının başlattığı proje ile sadece mağdurların değil, faillere de takip sistemi içine alınacağı ve bununla ilgili eylem planı açıklamalarına yer verilmiştir. Yine BM’nin kadına şiddete dikkat çekmek adına, 16 gün boyunca

dünyayı turuncuya boyayalım etkinlikleri kapsamında İstanbul'da Galata Kulesi, Beyazıt Kulesi ve Boğaziçi Köprüsü'nün etkinlik kapsamında 16 boyunca turuncu renkte ışıklarının yakılacağı haberi de, “Şiddeti önle turuncusu” olarak verilmiştir. Kadın cinayetlerinde ceza indirimlerini de protesto eden kadınların haberi de, ‘Kadınlar eylemde’ başlığıyla okuyucuları ile buluşmuştur.

RESİM 40- HÜRRİYET GAZETESİ 25 KASIM 2016 SAYISI 6. SAYFA

Kadınlara şiddetin boyutları da her geçen gün azalacağına aksine artması da dikkat çekmektedir. 25 Kasım 2016 tarihli Hürriyet Gazetesi'nin Toplum haberlerini yayınladığı 6. Sayfasında kadınlara yönelik şiddet, cinayet ve istatistiki bilgilere yer verilmiştir. ‘Telefonu niye açmadın cinayeti’ başlığıyla verilen haberde eşi telefonu açmayınca eve gidip tartıştıktan sonra kalbine bıçağı saplaması sonucunda ortaya çıkan cinayet haberi konu alınmıştır. Yine İstanbul da yaşanan bir yaralama olayında eşinin takım elbise giyerek mahkeme de serbest bırakılmasına tepki gösteren mağdur kadın, ‘Takım elbise isyanı’ başlığıyla verilen haberde 30 yaşında olduğunu ve eşinin kurşunuyla başkalarının yardımı ile bundan sonraki hayatını idame ettireceği için suçlu eşinin ceza almasını istemiştir. Kadın cinayetleri istatistiği verilen haberde ise, ‘2016’da dünya kadar 238 kadın öldürüldü’ başlığıyla verilmiştir. ‘Kadınların şiddeti kışkançlık sanıyor’ başlığıyla verilen haberde alt başlıkta da, ‘Şiddetin sonuçları’ konusunda çeşitli bilgiler verilmiştir.

RESİM 41- HÜRRİYET GAZETESİ 26 KASIM 2016 SAYISI 7. SAYFA

Hürriyet Gazetesi'nde, 'Tasarı gitti o açıklamanın yankısı kaldı' başlığıyla verilen haberde, Kadına Yönelik Şiddetin önlenmesinde sivil toplum örgütlerinin ne kadar önemli rol aldığını gösteren bir habere imza atılmıştır. 6 Milletvekilinin gece yarısı TBMM'ye sundukları yasa tasarısında, 'küçüklere yönelik cinsel istismarda bulunanların evlilik şartıyla affedilmesi' istenilmesine karşı KADEM tarafından yapılan mücadele sonucunda yasa tasarısı meclisten geri çekilmesini gösteren bir habere yer verilmiştir. Yine aynı sayfa da İstanbul'da kadınların, 'Şiddete karşı yürüdüler' başlığıyla bir eylemi haberleştirilmiştir.

RESİM 42- HÜRRİYET GAZETESİ 26 KASIM 2016 SAYISI 1 VE 7. SAYFA

Hürriyet Gazetesi'nin 26 Kasım 2016 tarihli gazetesinin 1. ve 7. Sayfasında, 'Şiddete karşı renkli çiçek' başlığıyla aynı başlık ve içerikle habere yer verilmiştir. Kadına yönelik şiddet haberlerinin bazılarında özensizlikte dikkat çekmektedir. Hem 1. Sayfa da hem de iç sayfada verilen haberde büyükşehir belediyesinin düzenlediği etkinlikte hangi belediye olduğu belirtilmediği içinde habercilik kurallarındaki 5 N 1 K modeli de eksik kalmıştır.

RESİM 43- HÜRRİYET GAZETESİ 25 KASIM 2017 SAYISI 1. SAYFA

Kadına Yönelik Şiddet ile ilgili cinayet ve tecavüz olaylarında uygulanan iyi hal indiriminin 3/2 oranında uygulanmasının kaldırılması için bir yargıcın, AYM'ye başvurması ve yasanın yürürlükten kaldırılması haberi, 'Bir hakim yeter' başlığıyla verilmiştir. Yine aynı sayfada diğer haberde ise, Yargıtay'ın kararına rağmen haksız tahrik indirimi yapmayan hakim haberi ise, 'Haksız tahrike direnen hakim' başlığıyla verilmiştir.

RESİM 44- HÜRRİYET GAZETESİ 25 KASIM 2017 SAYISI 3. SAYFA

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Uluslararası Mücadele Günü etkinliklerinde kadınlara yapılan şiddet ile ilgili yasal düzenlemeler, yönetmelikler ve eğitimlerden bahsederken, bir seri katilin eşinin yanına gitmesi ve onu saklamasına dikkat çekilmiştir. Haber, 'Seri katil karısına giderken yakalandı' başlığıyla kadınların böylesi mağduriyetleri de olduğunu ortaya koymaktadır. Yine Adana'da

boşanmak istediği eşi tarafından şiddet gören bir kadının feryadına yer veren gazete haber, “Beni o adamdan kurtarın” başlığıyla verilmiştir.

RESİM 45- HÜRRİYET GAZETESİ 25 KASIM 2017 SAYISI 6. SAYFA

Kadına Yönelik Şiddetle Uluslararası Mücadele Günü nedeniyle gazetelerde görsel ilanlarda verilerek dikkat çekmek istenmiştir. 25 Kasım 2017 tarihli Hürriyet Gazetesinde, ‘Bazı şeyler boğazınızda düğümleniyor mu?’ İstanbul Kültür Üniversitesi tarafından verilen ilandaki, şu cümle her şeyi anlatmaktadır.

RESİM 46- HÜRRİYET GAZETESİ 25 KASIM 2017 SAYISI 21. SAYFA

Hürriyet Gazetesi’nde yine kadınların ortak hareket ettikleri kadın platform ve dernekleri tarafından yapılan ortak eylem ve açıklamaları sonuç verdiğini göstermektedir. ‘Kadınların ilk büyük zaferi’ başlığıyla verilmiştir. Yine aynı sayfada, ‘Avrupa da kadın parlamenterleri taciz oranı % 20’ başlığıyla da toplumun hangi mevki ve kademesinde olursa olsun kadınların tacize uğradığını gösteren bir habere yer verilmiştir.

RESİM 47- HÜRRİYET GAZETESİ 25 KASIM 2017 SAYISI 20. SAYFA

Hürriyet Gazetesinde yer alan bu ilan ve ilan metnindeki açıklamalar, kadına yönelik şiddetin boyutlarını göstermektedir.

RESİM 48- HÜRRİYET GAZETESİ 26 KASIM 2017 SAYISI 1. SAYFA

Batman'da kız kardeşini döverek öldüren bir abinin 25 Kasım 2017 tarihindeki karar duruşmasında hakimin iyi hal vermesine tepki olarak Hürriyet Gazetesi manşetinde haberi, 'Bu nasıl iyi hal' başlığı ile verilmiştir. 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Uluslararası Mücadele Günü'ne karar duruşmasında katil abiye ceza indirimi gelmesi de ilginç bir tesadüf olmuştur.

RESİM 49- HÜRRİYET GAZETESİ 25 KASIM 2018 SAYISI 1. SAYFA

Haberde de yer aldığı gibi 20 yıl önce ilan edilen kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda yasalar, toplantılar, yönetmelikler çıkmasına rağmen kadına yönelik şiddet oranları her geçen gün yükselmektedir. Haberin başlığında, ‘Sadece İstanbul’da 15 bin başvuru’ olarak verilmiştir. Koruma başvurusunda bulunan kadınların sadece İstanbul’da böylesi rakamlara ulaşılması da olayın ciddiyetini ortaya koymaktadır.

RESİM 50- HÜRRİYET GAZETESİ 25 KASIM 2018 SAYISI 3. SAYFA

Bir akademisyenin eşine uyguladığı şiddete yönelik mahkeme de verdiği ifadesine yer veren gazetede haberde, ‘2 saat dövsem böyle mi olur’ diyerek herkesi şok etkisi yaratmıştır. Diğer taraftan yine diğer kadına yönelik şiddet haberinde ise, ‘Tüfek elimde ateş aldı’ kadın cinayetlerinin birçoğunda olduğu gibi kaza süsü verilmiştir.

RESİM 51- HÜRRİYET GAZETESİ 25 KASIM 2018 SAYISI 12-13. SAYFA

Hürriyet Gazetesi'nin 12 ve 13. Sayfalarında kadın hakları ve yasalardan oluşan haberler yapılmıştır. 'Evdeki şiddet hapiste biter' başlığıyla verilen haberde eşlerin şiddet uygulaması durumunda hapisle yargılanabileceklerini göstermiştir. Diğer taraftan çıkarılan 6284 sayılı yasa ile ilgili olarak, '6284 Kadınların koruma kalkanı' başlığıyla verilmiştir. 2007 yılında çıkarılan 6284 sayılı yasa ile ailenin korunması ve kadına yönelik şiddete karşı yasal yaptırımlar içermektedir. Bu nedenle kadınlarında 6284 sayılı yasadaki kaynaklanan haklarını bilmeleri istenilmiştir.

RESİM 52- HÜRRİYET GAZETESİ 26 KASIM 2018 SAYISI 1. SAYFA

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Uluslararası Mücadele Günü kapsamında tüm yurttaki olduğu gibi İzmir'de gerçekleştirilen etkinlikte mor ve turuncu renkte giysiler giyerek kadınlar davullarla kadına şiddeti protesto edilmiştir. Haberi, 'İki renk tek çağrı' başlığıyla okuyucularına duyurmuştur.

RESİM 53- HÜRRİYET GAZETESİ 26 KASIM 2018 SAYISI 13. SAYFA

25 Kasım etkinlikleri kapsamında tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de tek bir slogan ile birleşilmiştir. Hürriyet Gazetesi de kadınların o sloganını başlığa çekilmiştir. ‘Şiddete inat yaşasın hayat’ başlığıyla verilen haberde tüm kadınlar şiddete maruz kalmak istemediklerini ve yaşamak istedikleri aktarılmıştır.

RESİM 54- HÜRRİYET GAZETESİ 25 KASIM 2019 SAYISI 3. SAYFA

‘Evlilik sözleşmesi cinayeti’ ile verilen haberde 2 ay önce evlendiği Azerbaycan uyruklu eşi ile evlilik sözleşmesi nedeniyle başlayan tartışmanın kavgaya dönüşmesi sonrası eşini ve eşinin akrabasını öldüren koca cinayeti aktarılmıştır. Kadına Yönelik Şiddete dikkat çekmek için alışveriş sitesi olan gitti

gidiyor tarafından şiddete dikkat çekmek adına, ‘ Aslında beni sevmiyor’ sloganıyla bir ilan vermiştir.

RESİM 55- HÜRRİYET GAZETESİ 25 KASIM 2019 SAYISI 7. SAYFA

Kadın hakları ile ilgili kurulduğu günden beri ülkemizde önemli çalışmalara imza atan Kadın ve Demokrasi Derneği tarafından farkındalık yaratmak için verilen ilan da, ‘Sen varsan, şiddete yer yok’ sloganıyla verilerek şiddet olaylarına şahit olanların Alo 183 numaralı telefona bilgi vermeleri istenmiştir.

RESİM 56- HÜRRİYET GAZETESİ 25 KASIM 2019 SAYISI 9. SAYFA

Kadına Yönelik Şiddetler arasında yer alan bir başlıkta ekonomik şiddet. Hürriyet Gazetesi’nin 25 Kasım 2019 tarihinde Ekonomi sayfasında yer verdiği haberlerde kadına yönelik ekonomik şiddete örnekler olacak haberleri okuyucuya aktarmışlardır. ‘Kadın’a şiddet 1 milyar doları sildi’ başlığıyla verilen haberde bir GSM şirketi tarafından yapılan araştırmada dünya da kadına yönelik şiddet nedeniyle

işe gidememekten dolayı 1 milyar dolarlık bir hak kaybı olduğu ifade edilmiştir. TOBB Başkanı Rıfat Hisarcıklıoğlu tarafından yapılan açıklama da, ‘Kadın girişimci sayısı katlanacak’ diyerek buna yönelik projelerini açıkladığı haber yer almıştır.

RESİM 57- HÜRRİYET GAZETESİ 25 KASIM 2019 SAYISI 13. SAYFA

Kadına Yönelik Şiddet haberlerinden biri olan, ‘Güleda’nın yeni hayatı yarım kaldı’ başlığıyla Hürriyet Gazetesi’nde yer almıştır. Isparta’ya üniversitesi eğitimi almak için giden Güleda Cankel’in eski sevgilisi tarafından öldürülmesi sonrasında üniversiteye istediği bölüme gittiğini ve hayallerinin de yarım kaldığını belirten acılı ailenin demeçlerine yer verilmiştir.

RESİM 58- HÜRRİYET GAZETESİ 25 KASIM 2019 SAYISI 14. SAYFA

Aile ve Çalışma Bakanlığı tarafından 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Uluslararası Mücadele kapsamında hazırlanan proje, '75 maddelik mücadele planı' başlığıyla verilmiştir. Diğer taraftan Kadıköy'de bir araya gelen kadınlar tarafından yapılan yürüyüşte, 'Kadın cinayetlerini protesto ettiler' başlığıyla verilmiştir.

RESİM 59- HÜRRİYET GAZETESİ 25 KASIM 2019 SAYISI 24. SAYFA

Rusya'da 63 yaşındaki bir profesör, 24 yaşındaki sevgilisini öldürüp, cesedini parçalayarak nehre atarken yakalanmıştır. Olay sonrasında polis eşliğinde evinde tatbikat için getirilen profesör evindeki kılıç ile kendini öldürmeye çalışmasına polisler tarafından son anda engel olunmuştur. Hürriyet Gazetesi de haberi, 'Kendini de kesecekti' başlığıyla vermiştir.

RESİM 60- HÜRRİYET GAZETESİ 26 KASIM 2019 SAYISI 1 ve 14. SAYFA

Hürriyet Gazetesi'nin 26 Kasım 2019 tarihli nüshasında 1 ve 14. Sayfalarında kadına yönelik şiddet haberlerine yer verilmiştir. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın eşi

Emine Erdoğan katıldığı programda yaptığı konuşmasının içinden başlığa çekilen nokta, ‘Şiddet kötü huylu tümör’ olmuştur. Diğer taraftan yine Eskişehir’de eski eşi tarafından öldürülen kadının cenazesini 25 Kasım Kadına Şiddet gününde kadınlar tabutunu sırtlayarak son yolculuğuna uğurlanmıştır. Haberde, ‘ 25 Kasım’da kadınlar uğurladı’ başlığıyla verilmiştir.

RESİM 61- MİLLİYET GAZETESİ 25 KASIM 2002 SAYISI 3. SAYFA

Kadına Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele gününde Milliyet Gazetesinin 3. Sayfasında, ‘Kardeşlere abladan fuhuş kurşunları’ diyerek bir habere yer verilmiştir. Haberde kardeşleri fuhuş yaptığı gerekçesiyle bir kardeşi başından vurarak ölümüne sebep olurken, diğer kız kardeşini de kasığından vurarak ağır yaralamıştır. Kadınlara yönelik şiddet sadece erkeklerden değil, hem cinslerinden de geldiği görülmüştür.

RESİM 62- MİLLİYET GAZETESİ 26 KASIM 2002 SAYISI 3. SAYFA

Milliyet Gazetesi’nde, ‘Tabanca tutukluk yapınca kurtuldu’ başlıklı haberde ablası tarafından bir kardeşinin öldürüldüğü kendisinin de yaralandığı haberde, silah

tutukluk yapmasa cinayete kurban olacağı anlatılmıştır. Kadına Şiddetle Mücadele Gününde böylesi bir aile dramını okurlarına aktarılan haberde, ayrıca katil olan abla Funda'nın da pişman olduğunu ifadesinde belirttiği aktarılmıştır.

RESİM 63- MİLLİYET GAZETESİ 25 KASIM 2003 SAYISI 28.SAYFA

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Uluslararası Mücadele Günü'nün de Milliyet Gazetesinde yer alan haberde, 'Türkiye'de kadın olmak zor zanaat' başlığıyla yer verilmiştir. Haberin içeriğinde, Türkiye'de her yüz kadından ikisinin üniversite eğitimi gördüğünü ve üst düzey yönetici olarak kadınların sadece % 1'lik bölümü oluşturduğu aktarılırak, hem okuma oranlarının artırılması hem de, üst kademe yöneticilik ile ilgili kadınların önlerinin açılması belirtilmiştir. Diğer taraftan diğer haberde ise, Japonya'da çıplak kadınların vücutlarının üstünde suşi yeme modasına ABD'li kadın derneklerinin ortak açıklamasına yer verilerek, ' Vücutlarımız tabak değildir' başlığıyla yer verilmiştir. Şiddet tanımının alt başlığı olan cinsel şiddet tanımına uyan bu uygulama da ABD başta olmak üzere tüm dünya da büyük tepkiye neden olmuş. Milliyet Gazetesi de uluslararası bir habere sayfasında yer verilmektedir.

RESİM 64- MİLLİYET GAZETESİ 26 KASIM 2004 SAYISI 5. SAYFA

‘Meclisteki kadın tartışmasına bak’ başlığıyla verilen haberde kadın zanlıların muayenesine ilişkin düzenleme komisyon da, milletvekilleri arasında yaşanan tartışmalara yer verilmektedir. Kadına şiddetin her geçen gün arttığı günümüzde milletvekillerinin yaptığı tartışmayı da haberde eleştirel yaklaşıldığı görülmektedir. Kadın zanlıların erkek doktor tarafından değil, kadın doktorlar tarafından muayene edilmesinin önünü açan düzenleme ile ilgili olarak, muhalefet parti milletvekillerinin yaptığı açıklamalarda, ‘ Hekimler olarak hastayı cinsel obje olarak görülmektedir. Doktorluk a seksüel bir meslektir’ diyerek yaptıkları açıklamalara da yer verilmektedir. Yine haber altında sadece fotoğraf altı haber olarak verilen, ‘Kadınlar yalnız değilsiniz’ başlığı ile verilen haberde de, Van’da kadına yönelik şiddetle mücadele de kadınların yalnız olmadıklarını ifade eden bir habere yer verilmektedir.

RESİM 65- MİLLİYET GAZETESİ 26 KASIM 2006 SAYISI 2. SAYFA

Milliyet Gazetesi'nin 26 Kasım 2006 tarihli haberinde, Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Gününde AK Parti İstanbul İl Kadın Kollarının kadınlara yönelik

bir otelde şiddet ile ilgili düzenlediği etkinlik ve etkinlikte yapılan anket çalışmasının sorula haberleştirilmiştir. ‘AKP’li kadınlara şiddet panelinde ilginç sorular’ başlığı ile verilen haberde ankette sorulan soruların ilginç olması ön plana çıkarılmıştır. Yine haberin içinde, ‘Şapkalılar türbanlılar aynı eylemde’ başlığı ile verilen resim altı haber yer almaktadır. Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Günü etkinliği için bir araya gelen kadınlar ile aynı alanda şapka devriminin yıl dönümünü anan kadınların konu edildiği haberde, her iki grubunda daha sonra birlikte Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele için birlikte yer almaları haberde konu edilmiştir.

RESİM 66- MİLLİYET GAZETESİ 25 KASIM 2007 SAYISI 1-12-13. SAYFA

Milliyet Gazetesi, 25 Kasım Kadına Şiddetle Uluslararası Mücadele Günü nedeniyle 1. Sayfasından anons yaparak verdiği haberleri 12 ve 13. Sayfada da devam ettirilmiştir. 1. Sayfasında, ‘Kadınlar şiddeti anketöre itiraf etti’ başlığıyla sadece başlık verilerek devamı 12. Sayfa da verildiği görülmektedir. 12. Sayfada ise yapılan anket çalışmasının değerlendirmesinin mesajı olarak, ‘Dayağa katlanma, gücünü kullan, kocanın huyunu değiştir’ başlığına yer verilmiştir. Kadına yönelik şiddet ile ilgili anket çalışması ile ortaya çıkan sonuçlar değerlendirilmiştir. Gazetenin 13. Sayfasında ise TBMM Kadın Fırsat Eşitli Komisyonu’nun da, Kadın ve Erkek Eşitliği Bakanlığı kurulması yönündeki İstanbul Barosu ve Kadın Kuruluşlarının tespitleri, ‘Kadın ve erkek eşitliği bakanlığı kurulsun’ başlığıyla verilmiştir. Sayfanın içerisinde, Şanlıurfa ilinde gerçekleştirilen şiddete karşı eylem ile ilgili olarak da, ‘Şiddete kefenli tepki’ başlığıyla da açıklamanın içeriğinden ziyade, kadınların kefen giymeleri ön plana çıkarılmıştır. ‘Maaşını küçümsemek de kadına şiddet demek’ başlığıyla verilen haberde ise çalışan kadınların maaşlarının

küçümsenmesinin, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü'nün kadına yönelik ekonomik şiddete girdiğini ifade eden yaptığı tespitine yer verilmiştir.

RESİM 67- MİLLİYET GAZETESİ 25 KASIM 2008 SAYISI 1-4. SAYFA

Milliyet Gazetesi'nin 25 Kasım 2008 tarihli nüshasında, Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Günü kapsamında 1. Sayfasında, 'Her 3 Türk kadınından biri şiddet mağduru' başlığıyla verdiği haberi, 4. Sayfada daha geniş bir şekilde yer vermiştir. Ülkemizdeki her 3 kadından birinin şiddete maruz kaldığını belirttiği haberin devamı için ise, 'Her 3 Türk kadınından biri şiddet mağduru' başlığıyla daha geniş bir şekilde yer verdiği görülmektedir. Okuyucularına, 'Neden 25 Kasım' başlığıyla verdikleri haberde ise 25 Kasım 1960 yılında Dominik Cumhuriyetinde yaşanan olaylar konu edilmiştir. 'Bakan'dan belediyelere, 'sığınma evi' uyarısı' başlığıyla verilen haberde ise ülkemizdeki sığınma evi sayılarının düşük olması nedeniyle Bakan Nimet Çubukçu'nun, belediyelere sığınma evi kurmaları noktasındaki telkini haberleştirilmiştir.

RESİM 68- MİLLİYET GAZETESİ 26 KASIM 2007 SAYISI 1-14. SAYFA

Kadına Yönelik Şiddet haberlerinin en çarpıcı örneklerinden birini Milliyet Gazetesi 26 Kasım 2008 tarihli nüshasında, ‘Katil kim’ manşet olarak yer vermiştir. Sürekli annesi ve kendisine şiddet uygulayan babayı defalarca şikayet etmesine karşın, yasal olarak fazla bir yaptırım yapılmaması nedeniyle yine evde şiddete maruz kalan kızın babasını öldürmesi üzerine kurulu habere yer veren gazete, manşetinde de yer verdiği gibi, ‘Katil kim’ başlığıyla okuyucularını düşünmeye sevk etmiştir. Yine 1. Sayfa da, ‘Diyarbakır’lı baba töreye direniyor’ başlığıyla verilen haberde de fuhuşa sürüklenen kızını töre gereği aile fertlerinin öldürme talimatını yerine getirmeyerek, kızına çıkması konu edilmiştir. 1. sayfada yer alan her iki haberde 14. sayfaya devam haberler olarak ta verilirken, ‘Pankartı alan şiddeti protesto etmeye koştu’ ve ‘Sığınma evinden sonra yolları ayrıldı’ başlığıyla da yine kadına yönelik şiddet haberlerine sayfada yer verilmiştir.

RESİM 69- MİLLİYET GAZETESİ 26 KASIM 2009 SAYISI 4. SAYFA

‘Kadın protestosunda şiddetin ayak sesleri’ başlığı ile verilen haberde, Ankara’da, kadınların kendilerine uygulanan şiddeti protesto etmek amacıyla gerçekleştirdikleri eylemde polisle karşı karşıya gelmeleri habere konu edilmiştir. Şiddeti protesto eden kadınlar ile polisler arasında yaşanan arbede sonrasında polis kalkanlarının kaldırılması üzerine, kadınların sopalarla ve şişe ile polise saldırması haberleştirilmiştir. Şiddet protestosunda maalesef eylemcilerde şiddet uygulamış, buna karşın polislerde biber gazı ile gruba müdahale etmesi haberleştirilmiştir.

RESİM 70- MİLLİYET GAZETESİ 25 KASIM 2010 SAYISI 1. SAYFA

Milliyet Gazetesi 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Uluslararası Mücadele Gününde 1. Sayfasında kadına yönelik şiddet ile ilgili istatistikî bir haberi sayfasına taşıyarak, ‘Ankara şiddette Türkiye üçüncüsü’ başlığıyla yer vermiştir. Haber içeriğinde 1 yıllık süreçte kadına şiddet olaylarının daha fazla artış göstermesi nedeniyle yetkililer eleştirilirken, iller sıralamasında da İstanbul ve İzmir’in ardından Ankara’nın kadına şiddette 3. Sırada olduğu ifade edilmiştir. Milliyet Gazetesi yazarı Oya Aydın’da, günün anlam ve önemini içeren köşe yazısında, ‘Sessiz kalmayalım’ başlığıyla okuyucularına ulaştırmıştır.

RESİM 71- MİLLİYET GAZETESİ 26 KASIM 2010 SAYISI 16. SAYFA

Basın yayın kuruluşlarının asıl amacı kamu yararına haber yapmak, halkı bilgilendirmek sorunların çözümü konusunda siyasetleri hareket geçirmektir. Milliyet Gazetesi de geçmiş yıllara oran ile Kadın Yönelik Şiddet olaylarını ve sorunların tespiti ile çözümünü içeren haberlere saflarında daha fazla yer vermeye başladığı

görülmektedir. 26 Kasım 2010 tarihli sayısının 16. Sayfasında kadın haberlerine yönelik tam sayfa bir çalışma yapılmıştır. Neden 25 Kasım? Sorusunun cevabına yönelik bir haber ile başlayan sayfada, ‘Gözaltında ‘cinsel işkence’ AİHM’de, BDP’li kadınlar anayasa da cinsiyet eşitliği istedi, Yargıtay bozmazsa kızını dövmek serbest, Sizi dövmesine fırsat vermeyin’ gibi başlıklarda çeşitli kurum, kuruluş ve uzmanlar ile vatandaşların yaptığı eylem haberlerine yer verilerek, günün, anlam ve önemine dikkat çekilmiştir.

RESİM 72- MİLLİYET GAZETESİ 25-26 KASIM 2011 SAYISI 1-20. SAYFA

Milliyet Gazetesi’nin 25 Kasım 2011 tarihli gazetesinin 1. Sayfasında manşet olarak verdiği haberde, ‘Haydi meclis göreve’ diyerek İstanbul Sözleşmesinin TBMM’de de onaylanması ile yürürlüğe girdiğini aktarılmıştır. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele konusunda son derece önem arz eden sözleşme ile ilgili aynı gün 20. Ci sayfa da, ‘Sözleşmeden çıkan, ‘Devrim’ başlığı ile onaylanan sözleşme ile namus cinayetinde ceza indirimi ve bunun gibi birçok yeniliğin getirildiğini aktarılmıştır. ‘Kadınlar için özel mahkeme kurulsun’ başlığında verilen haberde ise, her konuda olduğu gibi kadına şiddet davaları içinde ayrı mahkemelerin kurulması istemi haberleştirilmiştir.

RESİM 73- MİLLİYET GAZETESİ 25 KASIM 2012 SAYISI 2. SAYFA

Milliyet Gazetesi 25 Kasım 2012 tarihli nüshasında iç sayfalarda, Kadına Yönelik Şiddete Karşı Mücadele Günü etkinlikleri ile ilgili tam sayfa haberlere yer verilmiştir. Şiddet gören kadınların kurslarla meslek sahibi olması nedeniyle yapılan haberde 'Umutları İzmir'de tekrar canlandı' başlığıyla verilmiştir. 'Mor Çatı: Erkek şiddetini görmezden gelmeyin' başlığı ile şiddete karşı gerekli yasal girişimlerin yapılması istenmiştir. 'Bir yılda 851 tecavüz şikayeti başvurusu' haberinde de istatistiki bilgilere yer verilmiştir. 'DİSK: Uygulama eksikliği var' başlığındaki haberde de yasaların olduğunu ancak uygulamada yaşanan sıkıntılara dikkat çekilmiştir.

RESİM 74- MİLLİYET GAZETESİ 25 KASIM 2012 SAYISI 6. SAYFA

'Kadına şiddetin kaynağı erkeğin yetiştirilme biçimi' başlığı ile verilen haberde de ülkemizin yetiştirdiği önemli psikologlardan Nur Yayıoğlu'nun kadına

yönelik şiddetin temelinde erkeklerin yetiştirilme biçimlerinden kaynaklandığı ve rol model şiddet yanlısı olan yakın akrabalarını aldıklarını içeren analiz haber yapılmıştır.

RESİM 75- MİLLİYET GAZETESİ 25 KASIM 2012 SAYISI 6. SAYFA

Kadına Yönelik Şiddet ile ilgili toplumun tüm kesimleri sorunları ile ilgili haberlere yer verilirken, Ankara Milletvekili Aylin Nazlıaka'nın, ' Kadına yönelik şiddet yüzde 1400 arttı' demeci de Milliyet Gazetesi'nde yer verilmiştir. Çıkan yasaların yeterli olmadığını belirten Nazlıaka, bu konuda iktidarın politikalarını eleştirel yaklaşımı da haber içerisinde okuyucuya aktarılmıştır. Yine aynı sayfa da Ankara Barosu'nun 25 Kasım etkinlikleri kapsamında düzenlediği , '100 kadın ressam gelincik projesi için tuval başına geçti' başlığıyla okuyucuya aktarılmıştır.

RESİM 76- MİLLİYET GAZETESİ 26 KASIM 2012 SAYISI 1- 15. SAYFA

Milliyet Gazetesi'nin 26 Kasım 2012 tarihli nüshasının 1. Sayfasında Damla Yurt tarafından yapılan özel haberde, ' Şiddet mağduru ev hapsinde' başlığıyla şiddet mağduru bir kadının yaşadıklarını içeren haber ile okuyucularına kadına yönelik şiddetin boyutlarını aktarmıştır. Aynı gün 15. Sayfada ise, 'Bakan Şahin'den 700 bin

mektup, Kaçtılar ama kurtulamadılar, Silah yine patladı saldırılar durmadı, Kadınların intihar girişimi erkeklerden 3 kat daha fazla, Ölümünden kaçmak için eve hapsoldü, Alo 183'e 1 yılda 4 bin ihbar geldi' başlığıyla kadına yönelik şiddet ile ilgili haberlere yer verilmiştir.

RESİM 77- MİLLİYET GAZETESİ 25-26 KASIM 2013 SAYISI 16. SAYFA

Milliyet Gazetesinin 25 Kasım 2013 tarihli nüshasının 16. Sayfasında , 'Aysel nasıl kurtulur?' başlığında verilen haberde, eşini 3 yılda 12 kez şikayet etmesine ve eşinin tutuklanmasına karşın boşanmak istediği eşinin kendisini rahatsız etmesi nedeniyle yaşanan dram haberleştirilmiştir. Aynı sayfa da 'Kadıköy'de kadın pankartına erkek engeli ve Kadının adı hala yok' başlığıyla da kadına yönelik şiddetle karşı düzenlenen etkinliklerin haberleri aktarılmıştır. 26 Kasım 2013 tarihli gazetenin yine 16. Sayfasında tam sayfa olarak 1 yılda işlenen kadına şiddet olaylarını içeren haberlere yer verilmiş ve manşetine de, ' Sınıfta kaldık!' denilerek aktarılmıştır.

RESİM 78- MİLLİYET GAZETESİ 25-26 KASIM 2014 SAYISI 16-20. SAYFA

25 Kasım 2014 tarihli Milliyet Gazetesi'nin 16. Sayfasında Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın, 25 Kasım etkinliğinde yaptığı konuşma manşete çekilerek geniş bir şekilde yer verilmiştir. Yoğun tartışmalara da yer alan Erdoğan'ın açıklamasında, kadınların ihtiyacı olan, eşitlikten ziyade eşdeğer olabilmek olduğunu ifade ettiği haber, 'Kadın erkek eşitliği fitrata ters düşer' başlığıyla yer verilmiştir. 26 Kasım 2014 tarihli gazetenin 20. Sayfasında da kadına şiddet haberleri tam sayfa yer verilmiştir. Haberlerin ortak paydasında ise kadına şiddet olaylarında iyi hal indirimlerinin yapılmasına tepkiler haberleştirildiği görülmüştür. Gazete de, 'Molotoflu şiddete iyi hal indirimi, Kadınlar şiddete karşı yürüdü, 10 ayda 255 kadın öldürüldü, İki yılda 10 bin 766 kadın için koruma tedbiri kararı çıkarıldı' denilerek farklı haberlere yer verilmiştir.

RESİM 79- MİLLİYET GAZETESİ 26 KASIM 2015 SAYISI 1-13. SAYFA

Bolu İzzet Baysal Üniversitesinden bir grup kadın öğrencilerin 25 Kasım etkinlikleri kapsamında yaptıkları eylem haberi, 'Kadına şiddet son bulsun' başlığıyla 1. Sayfada üst başlıkta yer verilmiştir. Aynı gün gazetenin 13. Sayfasında ise yine tam sayfa kadın haberlerine yer verilmiştir. 'CHP'den şiddetle mücadele formülü, Yasaları uygulayın, suçu ödüllendirmeyin, Mağdurlara 7/24 yardım edilmeli' başlığıyla yapılan haberlerde kadına karşı işlenen şiddet suçlarında iyi hal indirimlerinin kaldırılması istendiği haberler konu edilmiştir.

RESİM 80- MİLLİYET GAZETESİ 25-26 KASIM 2016 SAYISI 1-3-12-13. SAYFA

Milliyet Gazetesi'nin 25 Kasım 2016 tarihinde 25 Kasım etkinlikleri kapsamında, ' Seymenler kadınlar için kaşık çalacak' başlığıyla verdiği haberinde Ankara Seymenler Kulübünün kadın etkinliğinde oynayacaklarını içeren bir habere yer verilmiştir. 26 Kasım 2016 tarihli sayısının 1. Sayfasında, 'Şiddete karşı tek ses' başlığıyla 25 Kasım etkinliği kapsamında gerçekleştirilen yürüyüş haberine yer verilmiştir. Gazetenin 3. Sayfasında,' Kayıp kadını 6 yıllık sevgilisi katletmiş' başlığıyla korkunç bir cinayet haberine yer verilirken, aynı tarihli gazetenin 13. Sayfasında verdiği haberinde ise, 'Tacizciyi görmeye kalbi dayanmadı' başlığıyla verdiği haberde cinsel şiddetin korkunç boyutlarını ortaya koyduğu habere yer verilmiştir.

RESİM 81- MİLLİYET GAZETESİ 25 KASIM 2017 SAYISI 14-15. SAYFA

Her yıl olduğu gibi Milliyet Gazetesi'nin 25 Kasım 2017 tarihli nüshasında da tam sayfa haber yaparak 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddet ile ilgili etkinliklere yer verilmiştir. 'Susmayın, göz yummayın, kabul etmeyin' başlığıyla verilen haberde şiddete karşı tüm kadınların yasal hakları doğrultusunda hareket etmeleri istenmiştir. Aile Sosyal Politikalar Bakanı Fatma Betül Sayan Kaya'nın açıklamasına yer verilen gazete de, 'Tutkulu sevgi şiddet nedeni olamaz' başlığıyla yer verilmiştir. Sayfada diğer haberlerin başlıklarına ise şöyle yer verilmiştir; 'Üniversitelilerden örnek çalışma, Beni bu insandan kurtarın, Kadın cinayetini polis önledi, Kadına şiddete hayır' başlığı ile verilmiştir. Gazetenin 15. Sayfasında ise, 'Şehit öğretmen Aybüke mezarı başında anıldı' başlığıyla yer verilmiştir.

RESİM 82- MİLLİYET GAZETESİ 26 KASIM 2017 SAYISI 12. SAYFA

Milliyet Gazetesi'nin 26 Kasım 2017 tarihli nüshasının 12. Sayfasında, Kadına Şiddet ile ilgili farklı başlıklar altında birçok habere yer verilerek, Kadına Şiddete dikkat çekilmiştir. 'Cinayet kurbanının adı kadın merkezinde, İşkence ile öldüren iyi hal indirimi, Ben ne ilkim ne de son, Tacize karşı Krav Magen, Şiddetin üstüne turuncu tül, Yüzlerce kadından protesto yürüyüşü, Kadına yönelik şiddet cezalarında indirim beni üzüyor' başlığıyla toplumun tüm kesimlerinin yaptığı açıklamalar ve şiddet haberleri okuyucularına aktarılmıştır.

RESİM 83- MİLLİYET GAZETESİ 25-26 KASIM 2018 SAYISI 1-12-13. SAYFA

Milliyet Gazetesi'nin 25 Kasım 2018 tarihli nüshasının 13. Sayfasında kadına yönelik şiddet haberleri ve bununla ilgili eylem haberlerine yer verilmiştir. 'Aile yoksa birey de emniyette değildir, Kadının rolü güçlendirilmeli' başlığıyla verilen haberlerde kadınların önemi dile getirilmiştir. Gazetenin 13. Sayfasında ise, 'Kadına şiddete ateşböcekleri dur diyecek, Ben artık güçlüyüm, Koruma kararı verilmesi için delil gerekmez, Güçsüz erkekler şiddete yöneliyor, Başka Burcu'lara kıyılmasın, Dizilerdeki maçovari karakterler tetikliyor, Öğretmene tokat atana kitap cezası, Cumhurbaşkanı talimatıyla video' başlığıyla haber, yorum ve röportajlara yer verildiği gözlemlenmiştir. 26 Kasım 2018 tarihli Milliyet Gazetesinin 1. Sayfasında ise İstanbul'da gerçekleşen 25 Kasım yürüyüşlerini, 'Kadınlar tek ses' başlığıyla okuyucularına duyurulmuştur.

RESİM 84- MİLLİYET GAZETESİ 25 KASIM 2019 SAYISI 1-3-10-11. SAYFA

Milliyet Gazetesi'nin 25 Kasım 2019 tarihli nüshasının manşetinde çarpıcı bir mizanpaj ile okuyucularına bu yıl içersin de öldürülen 404 kadının anısına fotoğraflarının yer aldığı, 'Boyun eğme' başlığıyla bir tam sayfa habere yer verilmiştir. Türk basın tarihinde bugüne kadar yapılan ender sayfalardan olan bu mizanpaj hem ülkemizde hem de dünyada konuşulmuştur. 3. Sayfada 'Kadına şiddete hayır için en isabetli adres' başlığıyla verilen haberin altında ise, 'Aslında beni sevmiyor' başlığıyla kadına yönelik şiddete hayır kapsamında bir ilana yer verilmiştir.

Gazetenin 10. Sayfasında ise kadına şiddet sonucunda meydana gelen katiller ile ilgili, 'Bu adamlardan uzak durun' başlığıyla yer verilmiştir. Yine aynı sayfa içersin de, 'Sen varsan şiddete yer yok, Kadınların hayatı erkeklerin imtiyazında

değil’ başlığıyla etkinlik ve aktivitelere ilişkin haberlere yer verilmiştir. Gazetenin 11. Sayfasında ise, ‘Cinayetlerin yarısı silahla işlendi, Şiddetin her türüne hayır, Özgürlük ve eşitlik istiyoruz, Kızımın hayalleri elinden alındı, Sözleşme yüzünden cinayet, Emekli baş komiser kızını uyurken öldürdü, 44 gün dayanabildi, Vahşetin bahanesi olamaz Pilates hocasını kocası vurdu’ başlıkları ile kadın cinayetlerine yer verilmiştir.

RESİM 85- MİLLİYET GAZETESİ 26 KASIM 2019 SAYISI 1-10-11. SAYFA

Milliyet Gazetesi’nin 25 Kasım 2019 tarihli 1. Sayfasında tam sayfa verilen manşet haberinin devamını, 26 Kasım 2019 tarihinde de 1. Sayfasının sür manşetinden, ‘Türkiye paylaştı’ başlığıyla okuyucularına aktarmıştır. Manşetinde ise yine Kadına Yönelik Şiddet ile ilgili Mercan projesi ile ilgili, ‘Seferberlik başladı’ manşetiyle yer verilmiştir. Gazetenin 10 ve 11. Sayfalarında kadına yönelik şiddetle uluslararası mücadele günü kapsamında yapılan etkinlik, haber ve röportajlarına yer vermiştir. İşte o haberin başlıkları ise şöyle; Bir kişi daha eksilmeyeceğiz, Kimse seni korumadı, Bakanlıktan şiddete karşı kamu spotu, Burada bir kadın öldürüldü, Şiddeti önlemede risk analizi formülü’ başlıklı habere yer verilmiştir.

SONUÇ

Kadına Yönelik Şiddet, problemi sadece geri kalmış ülkelerin değil, gelişmişlik seviyesinde olan bizim gibi ülkelerinde en büyük problemlerinden biridir. Ülkemizde, Kadına Yönelik Şiddetle Uluslararası Mücadele kapsamında son yıllarda ciddi adımlar atılmıştır. 25 Kasım 1999 yılında, BM tarafından ilan edilen 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü protokolü, ülkemizin de arasında bulunduğu sayısız ülke tarafından oy birliğiyle onaylanarak yürürlüğe sokulmuştur. Ülkemizde, Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele konusunda Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve bunlarla mücadeleyle ilişkin İstanbul Sözleşmesi olarak bilinen Avrupa Konseyi Sözleşmesi, 11 Mayıs 2011 tarihinde imzalanarak önemli bir adım atılmıştır. Ülkemizde, bu konuda Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın da kurulması ile 2012 yılında 6284 sayılı kanun ile, 'Ailenin Korunması ve Kadına Şiddetin Önlenmesi' noktasında çok önemli bir adım atılmıştır. Tüm atılan bu adımlara rağmen, yaşanan şiddet olaylarının önüne geçilememekte ve her geçen gün arttığı için yeni önlemler alınması noktasında herkese çok önemli görevler düşmektedir. Yeni oluşturulan kanun ve yönetmeliklerin uygulanması da çok önemlidir. Sadece kolluk kuvvetleri, yargı mensupları, kadın dernekleri ile değil toplumun tüm fertleri ile ortak bir çözüm bulunması gerekmektedir. Son yıllarda evlilik öncesi danışma ve eğitim noktasında birçok programa imza atılmaktadır. Özellikle cinsiyetçi yaklaşımlardan uzak durulması noktasında da, 'iş adamı' veya 'iş kadını' ibarelerinin yerine 'iş insanı' gibi ifadeler kullanılmaya başlanmıştır.

Yapılan bu araştırma da 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'nün, 25-26 Kasım tarihli Hürriyet ve Milliyet Gazetelerinde 1999-2019 yılları arasında ne şekilde haberleştirildiği incelenmiştir. Çalışma sonucunda 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü ile ilgili haberlerin gazetelerde ve zaman diliminde gereken önemde yer almadığı ortaya konulmuştur. 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'ne ilişkin haberler oluşturulurken, Türkiye'de kadına yönelik şiddete gereken dikkat çekilmemiştir. Bu önemli gün ve bugün kapsamında verilen kadına yönelik şiddet haberleri genellikle 3. ve diğer iç sayfalarda yer almıştır. Bu da gazetelerin şiddet haberlerini verirken, diğer konular içerisinde geri planda yer verdiğini ve

önemsizleştirildiğini göstermektedir. Yapılan incelemede, bazı yıllardaki gazetelerde 25 Kasım Kadın Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'ne hiç yer verilmediği görülmüştür. Basının şiddet konusunda kamuoyunu oluşturma ve konuyu gündemde tutması açısından işlevi önemlidir. Ancak incelediğimiz Hürriyet ve Milliyet Gazetelerinin, kadına yönelik şiddet konusunda gerekli hassasiyeti göstermediği görülmüştür. 1999 tarihinden 2015'lere kadar kadına şiddetle mücadele konusunda 1. sayfalarında bile haberlere yer vermemişler, verseler bile küçük puntolarla iç sayfalara haberlerin devam haberi olarak verildiği gözlemlenmektedir. 2015 yılından itibaren ise, siyasilerin yaklaşımları gazete yönetimlerinin bu konu üzerinde daha fazla durulması gerektiği kanısıyla hareket etmeye başlamışlardır.

Basın, kadına yönelik şiddet haberlerini verirken toplumu bilgilendirecek ve şiddeti özendirmeyecek şekilde haberleri aktarmalıdır. Böylece bu yayıncılık anlayışıyla, şiddet eyleminin önüne geçmeli ve kadına yönelik şiddetin son bulması için devletin caydırıcı yasaları koymasına için teşvik etmelidir.

KAYNAKÇA

1. Kitaplar

- Altınay, Ayşe Gül, Yeşim Arat (2008). *Türkiyede kadına yönelik şiddet*. İstanbul : Punto Baskı Çözümleri.
- Arendt, Hannah. (1997). *Şiddet üzerine*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Briggs, Asa, Peter Burke (2004). *Medyanın Toplumsal Tarihi*. İstanbul: İz Düşüm Yayınları.
- Çayır, Kenan (1999). *Yeni Sosyal Hareketler Teorik Açılımlar*. İstanbul: Kaknüs Yayınları.
- Çetinkaya, Hikmet (2002). *İrticanın Kara Yüzü, Usame Bin Ladin'den Kaplancılar'a* . İstanbul: Günizi Yayıncılık.
- Daver, Bülent (1993). *Siyaset Bilimine Giriş*. Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Girgin, Atilla (2003). *Yazılı Basında Haber ve Habercilik Etik'i*. İstanbul: İnkılap Kitabevi.
- Karal, Dilek, Elvan Aydemir (2012). *Türkiye'de Kadına Yönelik Şiddet*. Ankara: Usak Yayınları.
- Keane, John. (1998). *Şiddetin Uzun Yüzyılı*. Ankara: Dost Kitabevi.
- Maraş, Gökhan (2016). *Şeyh Edebalı*. İstanbul: Ötüken Neşriyat Yayınları.
- Nalçaoğlu, Halil (2003). *Medya ve Toplum İlişkisini Anlamak Üzerine Bir Çerçeve*. İstanbul: IPS İletişim Vakfı Yayınları .
- Özbey, O. (2012). *Kadına Yönelik Şiddet-Şiddetin Temelleri* . Ankara .
- Yıldırım, Aysel (1998). *Sıradan Şiddet Kadına ve Çocuğa Yönelik Şiddetin Toplumsal Kaynakları*. İstanbul: Boyut Yayınları .

2. Makaleler, Bildiriler, Diğer Yayınlar

- Akkaş, İbrahim, Zeki Uyanık (2016). "Kadına Yönelik Şiddet". *Nevşehir Hacı Bektaş Üniversitesi SBE Dergisi*, 6(1):35.
- Ataman, Galip (2017). "16 Ocak Basın Onur Günü ve Gazeteci Mustafa Kemal. 16 Ocak". *16 Ocak Dergisi*, 1(1), 27.
- Can Gürkan, Özlem, Fatma Coşar, (2009). "Ekonomik Şiddetin Kadın Yaşamındaki etkileri". *Maltepe Üniversitesi Hemşirelik Bilim ve Sanatı Dergisi*, 2(3):125.

- Görgün Baran, Aylin, Canet Tuba Sarıtaş, Birsen Şahin Kütük (2017). "Medya da kadına yönelik şiddet haberlerinin içerik ve sunum açısından analizi: beyazgazete.com örneği". *Sosyoloji Araştırmaları Dergisi*,(55): 107-132.
- Güleç, Hüseyin., Mürüvvet Topaloğlu, Demet Ünsal vd. (2012). "Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar". *Bir Kısır Döngü Olarak Şiddet*, 4(1):112-113.
- KSGM (2016). *Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı (2016-2020)*. Ankara: Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı.
- Karashaşin, Çetin (1999). Medyanın Değişen İşlevi Sürecinde Güvenirlik ve İnanırlık. *Yüksek Lisans Tezi*, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Kayı, Zehra, Fatih Mehmet Yavuz, Nadir Arıcan (2000). "Kadın Üniversite Gençliği ve Mezunlarına yönelik cinsel saldırı mağdur araştırması". *Adli Tıp Bülteni*, 5(3):157.
- Kocacık, Faruk (2001). "Şiddet olgusu üzerine". *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İlimler Dergisi*, 2(1), 3.
- Mora, Necla (2008). "Medya ve Kültürel Kimlik". *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 5(1), 6-7.
- Mora, Necla (2008). "Medya, Toplum ve Haber Kaynağı Olarak Sembolik Seçkinler". *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 5(1), 1-25.
- Özgür, Gönül, Gülden Yörükoğlu, Leyla Baysan Arabacı (2011). "Lise öğrencilerinin şiddet algıları, Şiddet Eğilim Düzeyleri ve etkileyen faktörler". *Psikiyatri Hemşireliği Dergisi*,2(2): 54.
- Öztunç, Mustafa (2017). Kadına Yönelik Şiddetin Yerel Basında Temsili(Sakarya İli Örneği). *Doktora Tezi*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Polat, Oğuz (2016). "Şiddet". *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi* , 22(1), 25.
- Subaşı, Nüket, Ayşe Akın (2001). "Kadına yönelik şiddet ve kadın sağlığı üzerine etkileri". *Aktüel Tıp Dergisi*, 6(1):83-87.
- Tezcan, Mahmut (1996). "Bir şiddet ortamı olarak okul". *Cogito Dergisi*, S.6-7.Kış-Bahar. s. 107.
- T.C. Resmi Gazete(9.11.1982) VIII.Düşünceyi Açıklama ve Yayma Hürriyeti, Madde 26. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası. Ankara.

T.C. Resmi Gazete(9.11.1982) X. Basın ve Yayın ile ilgili hükümler, Madde 28. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası. Ankara.

Urhan, Sevim (2013). Ev içi şiddet mağduru kadınlarda travma sonrası stres bozukluğu ve depresyon belirtilerinin sıklığı. *Yüksek Lisans Tezi*, Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Ünsal, Artun (1996). Genişletilmiş bir şiddet tipolojisi. *Cogito Dergisi*, S.6-7.Kış-Bahar. s. 30.

Yetim, Dilek, Melih Erkan Şahin (2008). "Kadına Yönelik Şiddete yaklaşım". *Aile Hekimliği Dergisi* ,2(2): 49.

Yüksel Ayten Buket (2016). Kadına Yönelik Şiddet ve Töre Cinayetleri. *Yüksek Lisans Tezi*, Çanakkale:On Sekir Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale.

3. Elektronik Kaynaklar

<http://kadincinayetlerinidurduracagiz.net/>. Erişim: 05.06.2020

<http://kadincinayetlerinidurduracagiz.net/veriler/2889/> Erişim: 15.06.2020

<http://rapory.tuik.gov.tr/01-07-2020-16:09:05-1875>. Erişim:06.06.2020

ÖZGEÇMİŞ

1994 yılında Mersin'in Tarsus İlçesinde doğdu. İlköğrenimini 2000-2008 yılları arasında Fahrettinpaşa İlköğretim Okulunda, Lise öğrenimini ise 2008-2012 yılları arasında Barbaros Hayrettin Lisesinde tamamladı. 2013 yılında Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik Bölümünü okudu ve 2017 yılında başarıyla mezun oldu. Türkiye Gazeteciler Federasyonu'nda 2017-2019 yılları arasında çalışırken, Kocaeli Üniversitesi Görsel İletişim Tasarımı ve Reklamcılık Programında Tezli Yüksek Lisans yapmaya hak kazanması nedeniyle Kocaeli iline yerleşti.

